

Anvisningar RIX och
Penningpolitiska Instrument

Anvisningar RIX-RTGS

Jan 2026

Innehåll

1	Bakgrund	6
2	Övergripande principer	7
2.1	RIX-RTGS-ansvarig	8
2.2	Samverkan mellan Riksbanken och RIX-RTGS-deltagarna	8
3	Kommunikation med RIX-RTGS.....	9
3.1	Allmänt	9
3.2	Öppethållande.....	9
3.3	Kommunikation och teknisk anslutning	9
3.3.1	Kommunikation via Swift.....	9
3.3.2	Riksbankens SwiftNet tjänst Closed User Group (CUG)	10
3.3.3	Kommunikation via RIX-RTGS Online	10
3.3.4	Val av kommunikationskanal.....	10
3.3.5	Reservarbetsplatser.....	10
4	Behörighet.....	12
4.1	Användare	12
4.1.1	Verifieringsnivåer och behörighetstider.....	12
4.1.2	Roller	13
4.2	Riksbankens roll.....	13
4.3	RIX-RTGS-deltagarens ansvar	13
5	Deltagande i RIX-RTGS	14
5.1	Kontohavare	14
5.2	Ombud.....	14
5.3	Annan uppdragstagare	14
5.4	Extra Identitet.....	14
6	Basdata	15
6.1	Systemparametrar	15
6.2	Clearingkode	15
6.3	Prioritetsklasser.....	15
6.4	Räntor	15
6.5	RIX-RTGS-deltagare	15
6.5.1	Grunddata	15
7	Konton	16
7.1.1	Avvecklingskonto och LOM-konton.....	16
7.1.2	Lånekonto.....	16
7.1.3	Inlåning	16
7.2	Kredit och kreditutrymme	16
7.2.1	Intradagskredit	16
7.2.2	RIX-RTGS-deltagare som har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet	17
7.2.3	RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet	18
8	Säkerheter.....	19
9	Tidschema i RIX-RTGS.....	20
9.1	Öppning av RIX-RTGS.....	20
9.2	Start of Currency	20
9.3	Start för Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST	20
9.4	Tillfällig stängning av RIX-RTGS	20
9.5	Start av RIX-RTGS.....	21
9.6	Öppning av Avvecklingsprocesser	21
9.7	Sluttidpunkt för bilaterala limiter.....	21
9.8	Stängning av Avvecklingsprocesser för LOM-konton	21
9.9	Första sluttidpunkt för Kredit över natten	22
9.10	Stopp för nya Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST.....	22

9.11	Stängning av Valutadagen	22
9.12	Stängning av RIX-RTGS	23
9.13	Tidsschemat.....	23
9.14	Förlängt öppethållande	24
10	Likviditetshantering	25
10.1	Faciliteter för överföring av likviditet mellan RIX-RTGS-deltagarens egna konton 25	
10.2	Faciliteter för överföring av likviditet mellan Avvecklingskonto i RIX-RTGS och i RIX-INST 26	
10.3	Lånetransaktioner	26
10.4	Inlåningstransaktioner.....	27
10.5	Kupongförfall.....	27
10.6	Värdepappersförfall	27
11	Meddelanden och status	29
11.1	Meddelandeschema	29
11.2	Betalningsinstruktioner	29
11.3	Återkallelse och aktivering	29
11.4	Betalningsretur	29
11.5	Aviseringar och transaktionssammanställningar	29
11.6	Status för meddelanden	30
12	Betalningsprocessen	32
12.1	Allmänt	32
12.2	Prioritet	32
12.3	Betalningsprocessens sex steg	32
12.3.1	Steg 1 - Tolkning av meddelanden.....	33
12.3.2	Steg 2 - Validering.....	33
12.3.3	Steg 3 - Villkorade Betalningar.....	35
12.3.4	Steg 4 – Kontroll beträffande bilaterala limiter, Mottagningsstopp och Betalningsstopp	36
12.3.5	Steg 5 – Förnyad Validering	37
12.3.6	Steg 6 – Avveckling av Betalningsinstruktion.....	38
13	Återkallelse och annan ändring av Betalningsinstruktion.....	42
13.1	Allmänt om återkallelse.....	42
13.2	Ändring och återkallelse av Betalningsinstruktioner i Villkorskö och Likviditetskö 42	
14	Avvisning av Betalningsinstruktioner	44
14.1	Felaktiga Betalningsinstruktioner.....	44
14.2	Ej kompletta Multilaterala Betalningar	44
14.3	Betalningsinstruktion avseende RTM som saknar tillräcklig likviditet	44
14.4	Ej aktiverade Betalningsinstruktioner	44
14.5	Betalningsinstruktioner som är placerade i Villkorskö pga. Betalningsstopp eller Mottagningsstopp.....	45
14.6	Betalningsinstruktioner som är placerade i Villkorskö pga. bilateral limit.....	45
14.7	Betalningsinstruktioner som är placerade i Villkorskö pga. tidigaste tidpunkt för avveckling 45	
14.8	Betalningsinstruktioner som är placerade i Likviditetskö	45
14.9	Betalningsinstruktioner som registreras efter stängning av LOM (RTM).....	45
15	Avvecklingsprocesser med anknytning till Clearingorganisationer som deltar i RIX-RTGS	45
15.1	Euroclear Sweden.....	45
15.1.1	Kreditering av LAK.....	46
15.1.2	Disposition av medel på Likvidavvecklingskonto (LAK).....	46
15.1.3	Överföringar mellan RIX-RTGS-deltagarens konton i RIX-RTGS och VPC- systemet 47	

15.1.4	Avveckling av Betalningar för Euroclear Swedens RTGS-avveckling samt insamling och fördelning av sanktionsavgifter	47
15.2	Bankgirot	47
15.3	NASDAQ Clearing.....	47
15.4	CLS	48
15.5	Andra Clearingorganisationer	48
16	Avisering	49
16.1	Avisering via Swift	49
16.2	Aviseringar som inte täcks av Swift	49
16.3	Obligatoriska och frivilliga aviseringar.....	49
16.4	Kommunikationsvägar för aviseringar	50
16.5	Kontoaviseringar	50
17	Inkorg, övervakning av position samt rapporter	51
17.1	Inkorg.....	51
17.1.1	Inkorg för aviseringar (Notfications inbox)	51
17.1.2	Inkorg för rapporter (Report inbox).....	51
17.1.3	Inkorg för verifieringar (Authorisation inbox).....	51
17.1.4	Inkorg för rättningar (Edit inbox)	51
17.2	Kontinuerlig övervakning av position	51
17.3	Frågor och standardrapporter	52
17.3.1	Frågor	52
17.3.2	Standardrapporter	53
18	EMS.....	54
18.1	EMS (Enterprise Messaging System)	54
19	Avgifter	55
20	Incidenthantering och reservrutiner	56
20.1	Reservrutiner.....	56
20.1.1	Stopp av inkommande och utgående Betalningsinstruktioner till/från RIX-RTGS-deltagare	56
20.1.2	Alternativa kommunikationskanaler	57
20.1.3	Riksbankens reservarbetsplatser	57
20.1.4	Förlängt öppethållande	57
20.1.5	Reservrutiner för CLS	57
20.1.6	Reservrutiner för Swift.....	57
20.1.7	Manuella rutiner för avveckling av Betalningar.....	58
21	Supportfunktion	59
21.1	Riksbankens roll.....	59
21.2	Information till deltagarna	59
Bilagor	60	
Bilaga 1 – Begrepp och definitioner	60	
Bilaga 2 – Förteckning över blanketter.....	65	

Anvisningar RIX-RTGS

1 Bakgrund

RIX-RTGS är en Avvecklingstjänst som Riksbanken tillhandahåller inom ramen för RIX. RIX är ett Anmält Avvecklingssystem enligt avvecklingslagen¹ och finalitydirektivet². Utöver RIX-RTGS tillhandahåller Riksbanken Avvecklingstjänsten RIX-INST inom ramen för RIX.

RIX-RTGS är den svenska centrala Avvecklingstjänsten för stora betalningar, som ägs och drivs av Riksbanken. RIX-RTGS är ett standardsystem som har vidareutvecklats för att möta Riksbankens och deltagarnas krav på funktionalitet och effektivitet.

För deltagande i Avvecklingstjänsten RIX-RTGS gäller vid var tid gällande *Villkor för RIX-RTGS och penningpolitiska instrument* (Villkoren).

Dessa Anvisningar beskriver närmare hur tjänsten används. Till Anvisningarna hör även separata bilagor (Bilagor A1 – A13) som finns listade i bilaga 3 i dessa Anvisningar. Anvisningarna fylls ut genom hänvisningar till andra dokument som getts ut av Riksbanken. Vid användningen av RIX-RTGS ska således beaktas vad som gäller enligt Villkoren, vad som anges i dessa Anvisningar samt vad som anges i de hänvisade dokumenten.

Vissa termer och förkortningar som används i Anvisningar RIX-RTGS och som anges med stor begynnelsebokstav finns definierade i bilaga 1. Om inte annat framgår av sammanhanget ska dessa termer och förkortningar anses ha den betydelse som anges i bilagan.

¹ Lag (1999:1309) om avveckling av förpliktelser på finansmarknaden.

² Europaparlamentets och Rådets direktiv 98/26 EG av den 19 maj 1998 om slutlig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper ("Settlement Finality Directive").

2 Övergripande principer

Ett Institut som uppfyller Riksbankens tillträdeskrav kan efter ansökan bli deltagare i RIX samt bli certifierad för RIX-RTGS (RIX-RTGS-deltagare). En RIXRTGS-deltagare kan välja att agera i två olika roller, dels som Kontohavare (för egen räkning), dels som Ombud (för annans räkning). En Kontohavare kan välja mellan att antingen själv sända Betalningsinstruktioner och ta emot information från systemet eller att helt eller delvis anlita ett Ombud som har godkänts av Riksbanken för denna funktion.

RIX-RTGS-deltagare kan kommunicera med RIX-RTGS på olika sätt. Meddelanden och aviseringar kan skickas och tas emot antingen direkt via Swift eller via RIX-RTGS Online till RIX-RTGS. Varje RIX-RTGS-deltagare måste dock ha tillförsäkrat sig möjligheten att sända och ta emot Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringsinstruktioner både direkt via Swift och via RIX-RTGS Online, se vidare avsnitt 3.

För de RIX-RTGS-deltagare som deltar för egen räkning öppnar Riksbanken ett Avvecklingskonto som används för debiteringar och krediteringar i samband med Betalningar och återbetalning av erhållen Intradagskredit. Därutöver öppnar Riksbanken ytterligare konton, LOM-konton, för de specifika Avvecklingsprocesserna för likviditetsoptimering som RIX-RTGS-deltagaren deltar i, se nedan. Därtill öppnas ett Lånekonto där aktuellt kreditutrymme registreras om RIX-RTGS-deltagaren har rätt till Kredit. RIX-RTGS-deltagare med rätt till Kredit kan ställa säkerheter som har godkänts av Riksbanken i form av svenska och utländska värdepapper eller i form av utländsk valuta vilket beskrivs i Anvisningar säkerheter, se bilaga H4 till Villkoren. Administrationen av säkerheter är till största delen automatiserad och omräkning av kreditutrymmet sker i Riksbankens säkerhetsinformationssystem, QCMS.

RIX-RTGS består av sju Avvecklingsprocesser. Betalning i RTM avvecklas omedelbart under förutsättning att det sammantagna utrymmet på Avvecklingskontot och Lånekontot är lika med eller större än angivet belopp i Betalningsinstruktionen när täckningskontroll görs. Om det sammanlagda utrymmet inte är tillräckligt så avvisas Betalningsinstruktionen, se vidare avsnitt 12.

Förutom RTM finns sex andra Avvecklingsprocesser, LOM, för olika ändamål. Den process som hanterar merparten av Betalningarna i RIX-RTGS benämns RIX LOM. De processer som hanterar Betalningar med anknytning till deltagande Clearingorganisation, benämns normalt med Clearingorganisationens namn. Avvecklingsprocesserna är BGC LOM, CLS LOM, OMX LOM, VPC LOM och ACH LOM.

Via Avvecklingsprocesserna för LOM tillhandahålls funktioner för likviditetshantering, prioritering av Betalningar och optimering. Optimering innebär att RIX-RTGS samtidigt avvecklar flera Betalningar genom att räkna av avgående Betalningar mot ankommande Betalningar. Samtidig Betalning kan ske bilateralt och multilateralt mellan berörda RIX-RTGS-deltagares LOM-konton. Beslut om parametersättning som styr hur funktionerna för likviditetshantering, prioritering och optimering ska nyttjas för respektive LOM tas av Riksbanken, normalt efter samråd med RIX användargrupp, se avsnitt 2.1. Tillämpliga parameterbeslut anges i bilaga A4.

I samband med att Betalningsinstruktioner och andra administrativa händelser processas i RIX-RTGS skapas aviseringar till berörd RIX-RTGS-deltagare och/eller Ombud med automatik. RIX-RTGS-deltagaren har möjlighet att själv välja vilka händelser som ska föranleda en avisering. Vissa administrativa aviseringar är dock obligatoriska. Utöver dessa aviseringar tillhandahåller Riksbanken i RIX-RTGS Online rapporter av olika slag som kan beställas samt fråge- och övervakningsfunktioner genom vilka information om Betalningsinstruktioner och andra typer av händelser kan hämtas via RIX-RTGS Online.

RIX-RTGS är öppet alla Bankdagar. Öppethållandet av RIX-RTGS följer ett särskilt tidsschema, se avsnitt 9. Av tidsschemat framgår hur tidsschemat är uppdelat i olika tidsperioder, s.k. fönster, och vilka händelser som inträffar i RIX-RTGS vid varje fönster i tidsschemat.

För de fall det inträffar störningar i RIX-RTGS, i kommunikationsnätverk som används för att skicka meddelanden mellan RIX-RTGS och RIX-RTGS-deltagare samt i RIX-RTGS-deltagarens egna tekniska system som används för hantering av meddelanden finns reservrutiner. Reservrutinerna gör det möjligt för de RIX-RTGS-deltagare som drabbas vid störning att avveckla kritiska Betalningar och få information om status i Avvecklingsprocessen, se avsnitt 18.

Som operatör av RIX-RTGS tillhandahåller Riksbanken en supportfunktion för RIX-RTGS-deltagarna, RIX Helpdesk. Vid frågor om RIX-RTGS eller om störningar inträffar ska RIX-RTGS-deltagare kontakta RIX Helpdesk. I de fall störningar uppkommer i RIX-RTGS eller hos RIX-RTGS-deltagare lämnar RIX Helpdesk information om störningen samt vilka reservrutiner som ska tillämpas med anledning av de beslut som Riksbanken fattat.

2.1 RIX-RTGS-ansvarig

Samtliga RIX-RTGS-deltagare skall utse en person som är huvudkontaktperson och som Riksbanken kan kontakta för frågor rörande RIX-RTGS. Även en ersättare för huvudkontaktpersonen skall utses av RIX-RTGS-deltagare.

Anmälan av RIX-RTGS-ansvarig och ersättare sker på blankett R_B1.

2.2 Samverkan mellan Riksbanken och RIX-RTGS-deltagarna

RIX-RTGS-ansvarig är ledamot i RIX användargrupp, vilket är en samverkansgrupp för frågor gällande RIX-RTGS och RIX-INST. Då forumet är gemensamt för RIX-RTGS och RIX-INST kan deltagare som deltar i båda tjänsterna ha två ledamöter i RIX användargrupp. Ordförande i gruppen utses av RIX-deltagarna och ska vara en person som är ledamot av RIX-rådet (se nedan). Riksbanken svarar för gruppens sekretariat. Vid gruppens möten bereds operativa frågor och Riksbanken redovisar information om tillgänglighet och incidenter i RIX och hos RIX-deltagarna. RIX användargrupp bereder och lämnar förslag till vidareutveckling av RIX-RTGS och RIX-INST. Riksbanken är mottagare av förslag till vidareutveckling från RIX användargrupp och bereder dessa vidare. Då RIX-RTGS är ett standardsystem arbetar Riksbanken för att ny funktionalitet i RIX-RTGS skall implementeras som generella funktioner i kommande releaser och versioner. Som ett led i detta kommer Riksbanken att samverka med andra centralbanker. Av Riksbankens beredning framgår om förslag till vidareutveckling rekommenderas samt uppskattad kostnad och lämplig tidpunkt för införande.

RIX-rådet är en grupp som diskuterar strategiska frågor rörande tillhandahållandet av system och betalningssystemtjänster såsom mål och förutsättningar, kostnader, avgifter och prissättning, kris och kontinuitetsfrågor, regelverksfrågor, projektfrågor samt IT-tjänster. RIX-rådet är gemensamt för RIX-RTGS och RIX-INST. Riksbanken utser ordförande i gruppen. I RIX-rådet ingår representanter för Riksbanken och företrädare för RIX-deltagarna.

Både RIX användargrupp och RIX-rådet är beredningsgrupper. Ingen av grupperna kan genom beslut eller på annat sätt skapa rättigheter eller skyldigheter i förhållandet mellan Riksbanken och RIX-deltagarna.

3 Kommunikation med RIX-RTGS

3.1 Allmänt

Riksbanken har två anläggningar för drift av RIX-RTGS. Dessa är placerade på geografiskt åtskilda platser. Anläggningarna driftövervakas dygnet runt.

Angränsande system till RIX-RTGS är QCMS som är Riksbankens system för säkerhetshantering och Huvudboken, Riksbankens ekonomi- och redovisningssystem. För att säkerställa åtkomsten till RIX-RTGS för att kunna skicka och ta emot Betalningsinstruktioner och annan information åligger det varje RIX-RTGS-deltagare att på egen bekostnad och på eget ansvar ha tillgång till såväl kommunikation via Swift som kommunikation via RIX-RTGS Online. Säkerställande av sådan åtkomst kan ske på olika sätt. RIX-RTGS-deltagaren kan antingen själv sköta meddelandehantering via Swift-tjänsten eller använda en servicebyrå för meddelandehantering.

Ett ytterligare alternativ är att en RIX-RTGS-deltagare som normalt avser att använda RIX-RTGS Online, träffar avtal med ett Ombud som är villigt att sköta hanteringen av Betalningar via Swift-tjänsten om så skulle erfordras. Ombud som är villigt att hantera Betalningar via Swift-tjänsten för annan RIX-RTGS-deltagare ska tillhandahålla de meddelanden som RIX-RTGS-deltagaren normalt använder RIX-RTGS Online till.

3.2 Öppethållande

RIX-RTGS-deltagarna ska hålla sina förbindelser med RIX-RTGS öppna och ha dem tillräckligt bemannande under de tider som RIX-RTGS är öppet. En RIX-RTGS-deltagare kan ansöka om att begränsa sitt dagliga öppethållande, dock kan inte RIX-RTGS-deltagaren få rätt att öppna senare än kl. 8.00 eller stänga tidigare än kl. 17.00.

3.3 Kommunikation och teknisk anslutning

För att RIX-RTGS ska kunna användas krävs att RIX-RTGS-deltagarna kan kommunicera med systemet. En del i den kommunikationen sker genom de kommunikationsvägar som RIX-RTGS använder. En annan del sker i RIX-RTGS-deltagarnas egna system och infrastruktur. Som RIX-RTGS-deltagare ska man ha nödvändig teknisk utrustning för att kunna skicka och ta emot Betalningsinstruktioner och annan information med anledning av deltagandet i RIX-RTGS genom de kommunikationsvägar som anges nedan.

3.3.1 Kommunikation via Swift

För kommunikation via Swift krävs att den RIX-RTGS-deltagare som skickar meddelandena är ansluten till Swift och medlem av den Closed User Group (CUG) som används för RIX-RTGS. Medlemskap i CUG begärs av RIX-RTGS-deltagaren hos Swift, som därefter kontaktar Riksbanken för godkännande. Det krävs vidare att Riksbanken och RIX-RTGS-deltagaren utväxlar krypteringsnycklar (RMA) för de adresser (Bank Identification Code, "BIC") som är berörda.

Riksbanken tillämpar V-shape topologi, vilket betyder att avsändande RIX-RTGS-deltagare skickar betalningsinstruktionen till RIX-RTGS, och som efter avveckling skickar vidare samma (hela) betalningsmeddelandet till mottagande deltagare. Se bilaga A1 för teknisk beskrivning.

3.3.2 Riksbankens SwiftNet tjänst Closed User Group (CUG)

RIX-RTGS-deltagare som skickar och tar emot meddelande till/från RIX-RTGS måste vara medlem i Riksbankens SwiftNet tjänst. Det finns tre stycken tillgängliga SwiftNet tjänster:

- riks.rtgs.iso!p (pilot current)
- riks.rtgs.iso!pf (pilot future)
- riks.rtgs.iso (live)

Riksbankens SwiftNet tjänst använder sig av InterAct som meddelandetjänst med Store & Forward som inställning, kontrollerad i en Closed User Group. Riksbankens CUG validerar bland annat att alla avsändare/mottagare involverade i kommunikationen är konfigurerade i tjänsten.

Riksbankens konfiguration av SwiftNet tjänsten finns detaljerat i bilaga A1.

3.3.3 Kommunikation via RIX-RTGS Online

Det andra alternativet är att registrera Betalningar i RIX-RTGS Online, en webbklient som är ansluten till RIX-RTGS webbserver, se bilaga A10.

Utan hinder av att kommunikationstjänsten har upphandlats av Riksbanken gäller enligt B.9(b)(i) Huvuddokumentet att Riksbanken inte ansvarar för skada till följd av störningar i kommunikationskanal. I det fall upphandlad kommunikationskanal blir otillgänglig kan även Internet användas som kontinuitetslösning för RIX-RTGS Online.

Betalningar som initieras via RIX-RTGS Online kommer normalt av RIX-RTGS att skickas till Swift för att sedan hanteras som en ankommande Betalningsinstruktion som sänts via Swift. Detta innebär att efter att avveckling har skett kommer Swift att informeras om detta och mottagaren kommer därmed få avisering via Swift. Denna funktion gör det möjligt för mottagaren att integrera meddelandeflödet med sina egna system i syfte att uppnå STP ("Straight Through Processing") oavsett vilken kommunikationskanal avsändaren använder.

Via RIX-RTGS Online kan RIX-RTGS-deltagaren övervaka status på de Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringsinstruktioner som har skickats till och hanteras i RIX-RTGS, aktuellt saldo på Avvecklingskontot och LOM-konton samt statistik över avvecklade Betalningar och Likviditetsöverföringar. Dessutom används RIX-RTGS Online för att ändra (omprioritera, ändra ordningsföljd och återkalla) de Betalningsinstruktioner som inte har avvecklats.

Samtliga menyer och funktioner som tillhandahålls via RIX-RTGS Online är på engelska. För beskrivning av hur tillgång till och påloggning till RIX-RTGS Online administreras hänvisas till avsnitt 4.

3.3.4 Val av kommunikationskanal

En RIX-RTGS-deltagare väljer vid varje tillfälle vilken kommunikationskanal som ska användas. RIX-RTGS-deltagaren kan skicka samtliga Betalningar via Swift och en del via RIX-RTGS Online eller samtliga Betalningar via RIX-RTGS Online. En RIX-RTGS-deltagare svarar för att de Betalningsinstruktioner som skickas till RIX-RTGS via Swift eller via annat nätverk är utformade i enlighet med Riksbankens meddelandespecifikationer, se bilaga A1.

3.3.5 Reservarbetsplatser

Som en kontinuitetslösning för RIX-RTGS-deltagarna tillhandahålls dessutom arbetsplatser i Riksbankens lokaler där RIX-RTGS-deltagaren kan få tillgång till RIX-RTGS Online utan att vara beroende av eget IT-stöd och externt kommunikationsnät. Antalet arbetsplatser är begränsat. Riksbanken beslutar i vilken mån en RIX-RTGS-deltagare ska beredas tillträde till en sådan arbetsplats.

4 Behörighet

Behörighetssystemet i RIX-RTGS administreras via en särskild applikation, RIX-RTGS Access (Perago: web client access). Behörighetssystemets funktion är att ge tillgång till och kontrollera enskilda användares användning av RIX-RTGS. Endast Riksbanken har i sin roll som operatör av RIX-RTGS möjlighet att anpassa behörigheten för varje individuell användare av systemet.

Swift-systemet innehåller också regler om tillgänglighet och access vilka följer av RIX-RTGS-deltagarnas anslutning till det systemet. Dessa regler behandlas inte i dessa Anvisningar.

En RIX-RTGS-deltagare är alltid bunden av en Betalningsinstruktion om det har lämnats till Riksbanken med utnyttjande av de rutiner för kommunikation som anges i Villkoren och med hjälp av tillämpliga behörighetskoder (SecurID och PIN-kod eller motsvarande Swift-koder) som avses i Anvisningar RIX-RTGS.

4.1 Användare

Användare (User) kallas en person som för RIX-RTGS-deltagarens räkning är behörig att sända Betalningsinstruktioner till och/eller ta emot information från RIX-RTGS via RIX-RTGS Online. En användare har däremot inte behörighet till behörighetssystemet i applikationen RIX-RTGS Access. Vid påloggning till RIX-RTGS kontrollerar systemet att användaren är behörig genom att denne identifierar sig med SecurID och PIN-kod. Standard för SecurID är 'Soft Token', d.v.s. en applikation installerad på användarens mobiltelefon, men Riksbanken har även möjlighet att ge fysiska SecurID-dosor till vissa användare eller deltagare om det finns särskilda skäl. För att få tillgång till RIX-RTGS krävs också att personen ingår i rätt grupper i Riksbankens centrala behörighetsregister. I det centrala behörighetsregistret hålls ett register över samtliga behöriga användare av RIX-RTGS Online.

RIX-RTGS-deltagare ska anmäla till Riksbanken vilka personer som har rätt att anmäla nya användare. Detta görs på en fullmakt som tillhandahålls av Riksbanken. Nya användare anmäls på en särskild blankett, R_B9, där det anges vilka delar av RIX-RTGS-systemet som användaren ska ha tillgång till i RIX-RTGS.

Riksbanken registrerar därefter en användare i det centrala behörighetsregistret. Riksbanken tilldelar användaren en PIN kod för Soft Token och skickar sedan användarnamn och pinkod till användaren via mail. Med denna PIN kod kan användaren skapa sin Soft Token. Om användaren behöver en fysisk SecurID-dosa sänds denna av Riksbanken i ett rekommenderat brev adresserat till användaren med den postadress som anmälaren har anvisat Riksbanken, samt PIN-kod till SecurID som skickas i ett separat brev adresserat till användaren på samma postadress.

4.1.1 Verifieringsnivåer och behörighetstider

RIX-RTGS-deltagaren beslutar i vilken utsträckning verifiering av instruktioner är nödvändig. Verifiering av Betalningar är dock obligatoriskt i enlighet med Villkoren B.3.2.2 (f). Om verifiering krävs kommer en instruktion som registrerats i RIX-RTGS Online inte att hanteras förrän den har verifierats. RIX-RTGS Access håller ett register över om verifiering är nödvändigt för enskilda instruktioner. Ett dagligt schema för RIX-RTGS finns där Riksbanken anger under vilken tid som RIX-RTGS-deltagarens användare ska ha tillgång till RIX-RTGS. Anmälan av behörighetskrav sker på blankett R_B10.

4.1.2 Roller

RIX-RTGS-deltagaren skall vid anmälan av användare ange vilka roller som man önskar tillämpa för sina användare. Det finns tre olika roller för deltagarens användare i RIX-RTGS Online:

- i. "Capturer" – rollen innebär att användare kan registrera alla instruktioner
- ii. "Authoriser" – rollen innebär att användare kan verifiera alla instruktioner
- iii. "Enquirer" – rollen innebär att användare kan ställa frågor, dvs. alla funktioner utom de som omfattas av "capturer"

En och samma användare kan inneha samtliga roller. En användare kan dock inte verifiera de instruktioner som användaren själv registrerat. Nyanmälan och ändring av roller för användare sker på blankett R_B9.

4.2 Riksbankens roll

Riksbanken i sin roll som operatör av RIX-RTGS ansvarar för registerhållning i det centrala behörighetsregistret och administration av RIX-RTGS Access. Detta innefattar upplägg och återkallelse av användare, i det centrala behörighetsregistret och berörda system hos Riksbanken. Riksbanken svarar också för tillhandahållande av SecurID och PIN-koder gentemot samtliga RIX-RTGS-deltagare.

Riksbanken skapar och underhåller domäner och kopplar funktioner i RIX-RTGS till respektive domän för varje RIX-RTGS-deltagare.

4.3 RIX-RTGS-deltagarens ansvar

I samband med administration av behörigheter svarar RIX-RTGS-deltagare för att de uppgifter som lämnas till Riksbanken via blanketter är korrekta. Observera att Riksbanken eller RIX-RTGS aldrig kontrollerar identiteten på de användare som sänder instruktioner och tar emot information från Riksbanken. RIX-RTGS kontrollerar endast att avsändaren av instruktionen – oavsett vem det är – använder de koder som Riksbanken tillställt RIX-RTGS-deltagaren enligt de rutiner som anges i dessa Anvisningar.

För kommunikation via Swift krävs att den RIX-RTGS-deltagare som skickar instruktionerna är medlem av den Closed User Group (CUG) som används för RIX-RTGS. Det krävs vidare att Riksbanken och RIX-RTGS-deltagaren utväxlat krypteringsnycklar (RMA) för de adresser (Bank Identification Code, "BIC") som är berörda. För RIX-RTGS Online krävs att användaren använder de behörighetskoder (SecurID och PIN-kod) som nämnts ovan. Observera att en RIX-RTGS-deltagare alltid är bunden av en instruktion som har lämnats till Riksbanken med utnyttjande av de rutiner för kommunikation som avses i Villkoren. Detta gäller oavsett vem som faktiskt har initierat instruktionen.

5 Deltagande i RIX-RTGS

En RIX-RTGS-deltagare kan välja att agera i två olika roller, dels som Kontohavare (för egen räkning) och dels som Ombud (för annans räkning) eller i båda rollerna. Rollerna som Kontohavare respektive Ombud är unika i RIX-RTGS. Åtskillnaden för RIX-RTGS-deltagare som väljer att agera både som Kontohavare och Ombud sker genom att RIX-RTGS-deltagaren tilldelas en unik BIC (Bank Identification Code) för ombudsrollen, t.ex. en särskild s.k. "branch code". Detsamma gäller om en RIX-RTGS-deltagare är Ombud för sig själv, t.ex. för att genomföra Multilateral Betalning vilket kräver medverkan av ett Ombud.

Anmälan om deltagande i RIX-RTGS som Kontohavare och/eller Ombud samt uppgift om annan uppdragstagare sker på blankett R_B1.

5.1 Kontohavare

Ett Institut som uppfyller Riksbankens tillträdeskrav kan välja att ansöka om att bli deltagare i RIX och certifierat för RIX-RTGS. De deltagare som deltar för egen räkning blir Kontohavare och för dem öppnar Riksbanken ett Avvecklingskonto och ett Lånekonto. Därutöver kan ett eller flera LOM-konton öppnas på begäran av Kontohavaren till följd av att RIX-RTGS-deltagaren har begärt att bli deltagare i en specifik Avvecklingsprocess.

5.2 Ombud

I rollen som Ombud agerar RIX-RTGS-deltagaren för annans räkning och har därför inte ett Avvecklingskonto. En deltagare kan vara Ombud för en eller flera Kontohavare. Samma tillträdeskrav ställs på såväl Kontohavare som Ombud. Deltagare som väljer att agera som Ombud får inte företräda annan RIX-RTGS-deltagare innan Kontohavaren utfärdat en särskild fullmakt för ombudet, se blankett R_B6.

En Kontohavare kan kontrollera ett anlitat Ombud genom att dels låta Ombudet enbart skicka Betalningsinstruktioner som avvecklas via ett LOM-konto där Kontohavaren kan styra den tillgängliga likviditeten, dels tillse att Kontohavaren själv ska aktivera alla Betalningar som skickas av Ombudet.

Ett Ombud debiteras inga avgifter för de instruktioner och aviseringar som Ombudet sänder respektive tar emot i systemet i egenskap av Ombud. Det är Kontohavaren som Ombudet företräder som är betalningsskyldig för dessa avgifter.

5.3 Annan uppdragstagare

En Kontohavare kan även använda en uppdragstagare som medverkar i Betalningsprocessen, t.ex. en servicebyrå för hantering av Betalningsinstruktioner via Swift. Kontohavare har informationsplikt gentemot Riksbanken avseende anlitandet av uppdragstagare och i vilken omfattning Kontohavaren avser anlita uppdragstagare. Om en Kontohavare anlitar en servicebyrå för hantering av Betalningsinstruktioner kommer aviseringar avseende dessa Betalningsinstruktioner att skickas till servicebyrån om Kontohavaren angivit att aviseringen ska skickas till Kontohavarens Swift-adress.

5.4 Extra Identitet

En RIX-RTGS-deltagare kan ha en eller flera Extra Identiteter i RIX-RTGS. För varje Extra Identitet öppnas ett Avvecklingskonto samt ett eller flera LOM-konton. Något Lånekonto kan inte öppnas för en Extra Identitet, vilket innebär att intradagskredit inte kan erhållas. När systemet stänger överförs per automatik saldot på Avvecklingskonto som tillhör RIX-RTGS-deltagarens Extra Identitet till RIX-RTGS-deltagarens andra Avvecklingskonto.

6 Basdata

I princip registreras och underhålls all basdata i RIX-RTGS av Riksbanken.

6.1 Systemparametrar

RIX-RTGS innehåller ett antal systemparametrar som registreras och underhålls av Riksbanken som operatör. Parametrarna är fasta inställningar i RIX-RTGS som påverkar och styr utkomsten av vissa processer och registreras i samband med installationen av RIX-RTGS. Beslut om parametersättning tas av Riksbanken efter samråd med RIX användargrupp. Tillämpliga parameterbeslut anges i bilaga A4.

6.2 Clearingkoder

Samtliga Betalningsinstruktioner måste innehålla uppgift om en Clearingkod som anges av avsändaren av en Betalningsinstruktion. Clearingkoden styr i vilken Avvecklingsprocess som Betalningsinstruktionen ska avvecklas. Samtidigt får den RIX-RTGS-deltagare som är mottagare av Betalningen via Clearingkoden information om vilken typ av Betalning som avses och kan om den så önskar automatisera sin egen hantering av inkommande Betalningar.

Riksbanken administrerar registret över vilka Clearingkoder som är tillåtna för Betalningsinstruktioner. För information om giltiga Clearingkoder se bilaga A3.

6.3 Prioritetsklasser

Riksbanken administrerar ett register över vilka prioritetsklasser som är tillåtna på LOM-konton. Av registret framgår vilka av dessa prioritetsklasser som är tillåtna på respektive LOM-konto i RIX-RTGS. Prioritetsklasserna har betydelse för i vilken ordning Betalningsinstruktioner avvecklas.

Det är även möjligt att ange att Betalningsinstruktioner med en särskild Clearingkod och som ska avvecklas i en Avvecklingsprocess alltid ska tillhöra en viss prioritetsklass.

För information om giltiga prioritetsklasser se bilaga A3.

6.4 Räntor

I RIX-RTGS finns inte uppgifter om räntesatser för in- och utlåning, Denna information är istället tillgänglig på Riksbanks webbsida (www.riksbank.se).

6.5 RIX-RTGS-deltagare

6.5.1 Grunddata

I RIX-RTGS registreras grunddata av Riksbanken för samtliga Institut som Riksbanken godkänt som RIX-RTGS-deltagare. För varje RIX-RTGS-deltagare finns även uppgifter i register där det framgår vilken eller vilka roller (Kontohavare och/eller Ombud) som respektive RIX-RTGS-deltagare valt att agera i. Vilka uppgifter som ska lämnas till Riksbanken i samband med att grunddata ska registreras framgår av blankett R_B1.

7 Konton

Betalningar i RIX-RTGS sker genom debiteringar och krediteringar av RIX-RTGS-deltagarnas konton. En central del i RIX-RTGS är därför de olika kontoslag som Riksbanken öppnar för RIX-RTGS-deltagarna.

7.1.1 Avvecklingskonto och LOM-konton

För de RIX-RTGS-deltagare som är Kontohavare öppnar Riksbanken ett Avvecklingskonto. Därutöver öppnas ett Avvecklingskonto för varje godkänd Extra Identitet. Avvecklingskontot är kopplat till en Avvecklingsprocess (RTM) i RIX-RTGS som innebär att Betalningen avvecklas omedelbart. Därutöver öppnar Riksbanken ytterligare konton, LOM-konton, för de Avvecklingsprocesser där Kontohavaren deltar. Förutom RTM finns det sex Avvecklingsprocesser där RIX-RTGS-deltagaren kan delta, nämligen RIX LOM, BGC LOM, CLS LOM, OMX LOM, VPC LOM samt ACH LOM. Om RIX-RTGS-deltagaren önskar ansluta sig till en LOM ska blankett R_B1 fyllas i och skickas till Riksbanken. När en Kontohavare ansluts till en LOM eller inte längre är ansluten till en sådan Avvecklingsprocess underrättas alla RIX-RTGS-deltagare genom e-post. Deltagandet i en LOM påbörjas inte innan Riksbanken har lämnat bekräftelse till Kontohavaren.

När respektive LOM stängs för den aktuella Valutadagen överförs tillgodohavandet från Kontohavarens LOM-konto för denna process till Kontohavarens Avvecklingskonto.

I *Kontovillkor för RIX* definieras hur och vid vilken tidpunkt saldo i RIX beräknas, hur detta saldo kan vara begränsat till sin storlek och hur ränta beräknas.

7.1.2 Lånekonto

För Kontohavaren öppnas även ett Lånekonto. Om RIX-RTGS-deltagaren har rätt till Kredit används Avvecklingskontot för kreditering och återbetalning av erhållen Intradagskredit inom ramen för aktuellt kreditutrymme.

7.1.3 Inlåning

Ränta på saldon i RIX beräknas på de aggregerade saldona i RIX på det sätt som framgår av *Kontovillkor för RIX*. När det efter byte av valutadag i RIX beräknats ränta för Inlåning över natten skapas med automatik en systemgenererad Betalningsinstruktion med räntebeloppet som betalningsbelopp, nästkommande Bankdag som Valutadag och Riksbanken som betalare (eller mottagare vid negativ ränta). Räntebetalningen avvecklas nästkommande Valutadag strax innan RIX-RTGS öppnar för avveckling av Betalningar

En RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Riksbankens stående inlåningsfacilitet, och därmed inte får tillgodoräkna sig ränta på saldo i RIX, kan om man träffar överenskommelse med en annan RIX-RTGS-deltagare automatiskt få saldot på Avvecklingskontot överfört till den RIX-RTGS-deltagarens Avvecklingskonto. Överföringen av saldo sker vid stängning av Valutadagen. Begäran om automatisk överföring lämnas på blankett R_B5.

7.2 Kredit och kreditutrymme

7.2.1 Intradagskredit

För Kontohavare som har kreditavtal med Riksbanken kan Lånekonto utnyttjas på ett dynamiskt sätt. Det negativa saldot på Lånekontot kan högst uppgå till det vid var tid registrerade kreditutrymme. Detta kreditutrymme bestäms av värdet på de säkerheter som ställts av Kontohavaren som säkerhet för Kontohavarens Krediter i RIX-RTGS. I

förekommande fall kan kreditutrymmet minskas med storleken på andra förpliktelser gentemot Riksbanken som säkerheterna i första hand svarar för.

Om saldot på Avvecklingskontot inte är tillräckligt vid täckningskontroll mot kontot, så kontrollerar RIX-RTGS om det finns ett tillräckligt stort kvarvarande kreditutrymme på Lånekontot. Om kreditutrymmet är tillräckligt, debiteras Lånekontot och samtidigt krediteras Avvecklingskontot med samma belopp³, varefter Betalningen avvecklas.

Varje utbetalning av Kredit innebär ett ianspråktagande av det totala kreditutrymmet, vilket innebär att det kvarvarande kreditutrymmet minskar i motsvarande mån. Inbetalningar på Avvecklingskontot under dagen innebär inte att Krediten på Lånekontot återbetalas. Vid dagens slut återbetalas med automatik så stor del av saldot på Lånekontot som motsvaras av tillgodohavandet på Avvecklingskontot. Eventuella saldon på LOM-konton har dessförinnan med automatik överförts till Avvecklingskontot.

Om Kontohavaren önskar minska de säkerheter som är ställda för Krediter i RIX-RTGS så att det beräknade kreditutrymmet efter uttag av säkerheter understiger det absoluta värdet av aktuellt saldo på Lånekontot kommer RIX-RTGS automatiskt att kontrollera om det finns tillgängliga medel på Avvecklingskontot för att minska krediten på Lånekontot till nivån på den nya limiten. RIX-RTGS kommer att automatiskt överföra det belopp som krävs för att göra ett uttag av säkerheter möjligt från Avvecklingskontot till Lånekontot. Om saldot på Avvecklingskontot är otillräckligt kommer återbetalning av lånet inte att initieras av RIX-RTGS, även om det finns tillgängliga medel på LOM-konton. RIX-RTGS-deltagaren har dock möjlighet att själv initiera en överföring från LOM-konton till Avvecklingskontot för att möjliggöra återbetalning av kredit på Lånekontot. En sådan överföring kommer dock inte att automatiskt leda till en återbetalning av kredit på Lånekontot. Om en RIX-RTGS-deltagare till följd av omvärdering av säkerhetsvärde eller av andra skäl skulle få ett saldo på Lånekontot som understiger det totala kreditutrymmet, kommer deltagaren inte att kunna avveckla Betalningar från Avvecklingskontot förrän saldot på Lånekontot ryms inom det totala kreditutrymmet. Inkommande Betalningar till Avvecklingskontot kommer automatiskt att användas för att amortera saldot på Lånekontot tills det ryms inom det totala kreditutrymmet.

7.2.2 RIX-RTGS-deltagare som har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet

Om ett netto aggregerat saldo i RIX som är negativt inte återbetalas vid dagens slut övergår den från Intradagskredit till Kredit till nästkommande Valutadag, dvs. Riksbankens stående utlåningsfacilitet blir utnyttjad, under förutsättning att RIX-RTGS-deltagaren har rätt till denna (dvs. är Penningpolitisk Motpart). Det räntebelopp som RIX-RTGS-deltagare har att erlagga beräknas utifrån den utlåningsränta som beslutats av Riksbanken, se Riksbankens webbplats www.riksbank.se. När det efter byte av valutadag beräknats ränta för Kredit över natten skapas med automatik en systemgenererad Betalningsinstruktion med räntebeloppet som betalningsbelopp, nästkommande Bankdag i RIX-RTGS som Valutadag och Riksbanken som mottagare. Räntebetalningen avvecklas nästkommande Valutadag strax innan RIX-RTGS öppnar för avveckling av Betalningar under förutsättning att det finns täckning för räntebeloppet på RIX-RTGS-deltagarens RTM konto. Om täckning saknas avvisas Betalningsinstruktionen. Vid avvisad Betalningsinstruktion ska RIX-RTGS-deltagare innan stängning av Valutadag tillse att tillräcklig likviditet tillförs RIX-RTGS-deltagarens Avvecklingskonto och Riksbanken registrerar därefter en ny Betalningsinstruktion med Clearingkod RAR samt Riksbanken som mottagare.

³ Om Kontohavaren i RIX angivit att minsta kreditbelopp ska vara ett visst belopp som är större än det belopp som erfordras, kommer detta större belopp att överföras givet att det finns kvarvarande kreditutrymme för detta belopp

7.2.3 RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet

RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet ska innan RIX-RTGS stänger Valutadagen tillse att Krediten kan återbetalas. En RIX-RTGS-deltagare (skuldsatt RIX-RTGS-deltagare) kan uppnå detta genom att ingå en överenskommelse med en annan RIX-RTGS-deltagare att denne genom automatik övertar den skuldsatte RIX-RTGS-deltagarens negativa nettosaldo av Avvecklingskonto och Lånekonto. I RIX-RTGS kan den RIX-RTGS-deltagare som övertar annan RIX-RTGS-deltagares negativa nettosaldo av Avvecklingskonto och Lånekonto låta registrera en begränsning av hur stort negativt saldo som maximalt får överföras. Om det negativa nettosaldot överstiger registrerad begränsning kommer resterande belopp att kvarstå på den skuldsatte RIX-RTGS-deltagarens Lånekonto. Överföring av negativt nettosaldo kan dessutom vara begränsat av tillgänglig likviditet på den RIX-RTGS-deltagares konton som övertar den skuldsatte RIX-RTGS-deltagarens negativa nettosaldo. Begäran om automatisk överföring ska göras på blankett R_B5.

För RIX-RTGS deltagare som inte deltar i RIX-INST och som saknar rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet gäller dessutom följande: Innan RIX-RTGS stänger Valutadagen, vid den tidpunkt som anges som *Första sluttidpunkt för Kredit över natten* i avsnitt 9.7, återbetalas med automatik så stor del av saldot på Lånekontot som motsvaras av tillgodohavande på Avvecklingskontot. RIX-RTGS-deltagare som saknar rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet kan därefter inte öka sin Kredit i RIX-RTGS. Innan återbetalning av Kredit sker en avisering till de RIX-RTGS-deltagare vars Lånekonto ska krediteras och till den RIX-RTGS-deltagare som övertar den skuldsatte RIX-RTGS-deltagarens negativa nettosaldo.

Negativt aggregerat saldo på i RIX för RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet belastas med avgift enligt Riksbankens regler.

8 Säkerheter

De RIX-RTGS-deltagare som har kreditavtal med Riksbanken kan ställa säkerhet i form av svenska och utländska värdepapper som finns registrerade i Euroclear Sweden eller i Euroclear Bank. Därutöver kan ställas säkerhet i form av utländsk valuta som finns inestående på konto i Norges Bank (NOK) inom ramen för den s.k. Scandinavian Cash Pool, SCP, eller som betalats in till Riksbanken via Danmarks Nationalbank (DKK) (inom ramen för Scandinavian Cash Pool, SCP) eller via Deutsche Bundesbank (EUR).

Hantering av säkerheter är huvudsakligen⁴ automatiserad. Automatiseringen innebär att RIX-RTGS-deltagarens registrering i Euroclear Sweden, Euroclear Bank respektive betalning av utländsk valuta leder till omräkning av kreditutrymmet på Lånekontot i RIX-RTGS med hjälp av Riksbankens säkerhetsinformationssystem, QCMS. I QCMS sker varje dag en omvärdering av samtliga säkerheter och ett nytt kreditutrymme beräknas och registreras på respektive RIX-RTGS-deltagares Lånekonto innan RIX-RTGS öppnar Avvecklingsprocesserna. Omvärdering sker även vid samtliga förändringar av ställda säkerheter under dagen. Närmare information om vilka värderingsavdrag på säkerheterna Riksbanken tillämpar finns i Anvisningar Säkerheter, bilaga H4 till Villkoren.

RIX-RTGS-deltagare som är ansluten till SCP enligt särskilt avtal, kan genom att göra en betalning i RIX-RTGS till ett pantsatt konto i Riksbanken ställa säkerhet till Danmarks Nationalbank eller Norges Bank. Hanteringen av dessa konton och information till och från den utländska centralbanken ligger utanför RIX-RTGS.

QCMS har information om saldon på de konton (Likvidavvecklingskonto, LAK) och Krediter (Centralbankskredit, CBK) för värdepappersavveckling som Euroclear Sweden administrerar på uppdrag av Riksbanken samt om säkerheter för dessa Krediter. QCMS kontrollerar att tillräckliga säkerheter finns för dessa Krediter. QCMS har vidare information om säkerheter som ställts till andra centralbanker och där Riksbanken agerar Ombud för denna centralbank. QCMS har också uppgift om vilka värdepapper som godtas av Riksbanken som säkerhet för RIX-RTGS och det pris (efter värderingsavdrag) som används för värdering av säkerheterna.

RIX-RTGS innehåller funktioner som gör det möjligt för RIX-RTGS-deltagare att ta del av informationen i QCMS. Närmare information om denna funktion finns i bilaga A9:1. Närmare information om säkerheter och hanteringen av dessa framgår av Anvisningar Säkerheter, bilaga H4 till Villkoren.

9 Tidschema i RIX-RTGS

Tidsschemat i RIX-RTGS består av en serie förutbestämda händelser som är kopplade till olika tidsintervall. De förutbestämda händelserna i kombination med givna tidsintervall styr och kontrollerar Avvecklingsprocesserna, andra systemgenererade bearbetningar samt öppethållandet av RIX-RTGS. Beslut om parametersättning tas av Riksbanken, normalt efter samråd med RIX användargrupp. Tillämpliga parameterbeslut anges i bilaga A4. Följande förutbestämda händelser finns för Valutadagens tidsschema i RIX-RTGS.

9.1 Öppning av RIX-RTGS

När RIX-RTGS öppnar sker följande;

- i. Överföringsinstruktioner avseende överföringar mellan RIX-RTGS-deltagarens konton skapas utifrån de stående standardarrangemang som RIX-RTGS-deltagaren registrerat i RIX-RTGS. I de fall RIX-RTGS-deltagaren registrerat undantag från standardarrangemanget skapas Överföringsinstruktionerna utifrån dessa undantag.

När RIX-RTGS har öppnats så är det tillgängligt för Riksbanken och RIX-RTGS-deltagarna. Följande funktioner är tillgängliga;

- ii. RIX-RTGS är öppet för frågor, beställningar av rapporter och kontoutdrag via RIX-RTGS Online.
- iii. RIX-RTGS-deltagare kan skicka Betalningsinstruktioner till RIX-RTGS via RIX-RTGS Online och/eller Swift. Betalningsinstruktionerna valideras av och lagras i systemet i väntan på att Avvecklingsprocesserna ska öppnas.
- iv. RIX-RTGS-deltagare kan ändra, ange en viss tidpunkt eller händelse för när en Betalningsinstruktion ska avvecklas och återkalla köade Betalningsinstruktioner innan Avvecklingsprocesserna öppnas.

9.2 Start of Currency

Detta event gör det tekniskt möjligt att instruera Likviditetsöverföringar (IATI) från Avvecklingskontot till LOM-konton.

Notera att denna funktionalitet **inte** ska användas av RIX-deltagarna för att instruera Likviditetsöverföringar, trots att det är tekniskt möjligt. Det innebär att eventet inte ska användas för att trigga stående överföringar samt att både Ad Hoc och stående överföringar från RTM till LOM endast ska göras med tidpunkt inom LOMarnas öppettid (07.00 – 17.00)

9.3 Start för Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST

Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST kan göras från och med denna tidpunkt och Stående Likviditetsöverföringar kan utföras och registreras. Intradagskredit kan användas för dessa Likviditetsöverföringar. Aktuell saldoinformation kan även erhållas.

9.4 Tillfällig stängning av RIX-RTGS

När RIX-RTGS är tillfälligt stängt så är RIX-RTGS inte tillgängligt via RIX-RTGS Online för RIX-RTGS-deltagarna, inte heller för Likviditetsöverföringar. Inkommande Betalningsinstruktioner via Swift till RIX-RTGS lagras i väntan på att Avvecklingsprocesserna ska öppnas. Lagrade

Betalningsinstruktioner Valideras inte och det är inte möjligt att ändra eller återkalla lagrade Betalningsinstruktioner.

När RIX-INST är i drift kommer detta inte regelmässigt att inträffa. Riksbanken kan dock efter förhandsavvisering tillfälligt stänga RIX-RTGS vid enskilda tillfällen.

9.5 Start av RIX-RTGS

Vid start av RIX-RTGS så uppdateras samtliga kreditlimiter på RIX-RTGS-deltagares Lånekonto. När uppdatering av kreditlimiter är slutförd för samtliga RIX-RTGS-deltagare så är RIX-RTGS åter tillgängligt enligt 9.1.

9.6 Öppning av Avvecklingsprocesser

När RTM-processen öppnar för avveckling av Betalningsinstruktioner placeras samtliga Betalningsinstruktioner, både de som lagrats och de som införts samma dag, som avser LOM-processer i Likviditetskö. Samtliga Betalningsinstruktioner som avser RTM-processen, såväl de som har lagrats i RIX-RTGS som inkommande Betalningar, kommer därefter att processas.

När respektive LOM-process öppnar för avveckling av Betalningsinstruktioner kommer de köade meddelandena, ett och ett, att provas för avveckling på det sätt som framgår av 12.3.6.2.

Innan Avvecklingsprocesserna i RIX-RTGS öppnas för avveckling av Betalningsinstruktioner kan likviditet överföras till LOM-kontot före start av LOM-processen genom en Likviditetsöverföring.

9.7 Sluttidpunkt för bilaterala limiter

När sluttidpunkten för bilaterala limiter infaller så förlorar bilaterala limiter sin verkan. RIX-RTGS prövar därefter om det går att avveckla de Betalningsinstruktioner som är köade i Avvecklingsprocessen på grund av bilateral limit.

9.8 Stängning av Avvecklingsprocesser för LOM-konton

Följande händelser inträffar i samband med att Avvecklingsprocesserna stängs för LOM-konton.

- i. Likviditetsöverföringar som är kopplade till denna händelse avvecklas.
- ii. RIX-RTGS avvisar samtliga Betalningsinstruktioner som är i Villkorskön oavsett skäl. RIX-RTGS aviserar avsändaren om vilka Betalningsinstruktioner som avvisats.
- iii. RIX-RTGS genomför en sista optimeringsprocess för att om möjligt avveckla de Betalningsinstruktioner som ligger i Likviditetskö. I det första steget av optimeringsprocessen används tillgänglig likviditet på RIX-RTGS-deltagarens LOM-konto och i det andra steget används, i de fall så angivits för respektive LOM enligt bilaga A4 p. 9, dessutom tillgänglig likviditet på RIX-RTGS-deltagarens RTM-konto samt tillgängligt kreditutrymme för att avveckla Betalningsinstruktioner. Om likviditet överförs från RIX-RTGS-deltagarens RTM-konto så överförs ett belopp motsvarande nettopositionen av de Betalningsinstruktioner som befinner sig i Likviditetskö och som ska debiteras respektive krediteras RIX-RTGS-deltagarens LOM-konto, minskat med saldot på LOM-kontot i fråga. Om saldot på Avvecklingskonto jämte kvarvarande kreditutrymme inte uppgår till det beräknade betalningsbeloppet överför RIX-RTGS utgående saldo på Avvecklingskontot och kvarvarande kreditutrymme till LOM-kontot.

- iv. Optimeringsprocessen genomförs med användning av det aktuella saldot på LOM-kontot och på det sätt som framgår av avsnitt 12.3.6.2.
- v. De Betalningsinstruktioner som fortfarande är placerade i Likviditetskö avvisas med status *Otillräcklig likviditet*. RIX-RTGS aviserar avsändaren av Betalningsinstruktioner om avvisning.
- vi. Om flera Avvecklingsprocesser har samma tidpunkt för stängning (Sluttidpunkt för LOM-konto) genomförs ovanstående procedur i den ordning som Avvecklingsprocesserna redovisas i tidsschemat (se avsnitt 9.10).
- vii. Därefter överför RIX-RTGS utgående saldo på respektive LOM-konton till RIX-RTGS-deltagarens Avvecklingskonto och samtliga LOM-konton stängs.

Eftersom överföring av likviditet från Avvecklingskontot enligt p.iii görs av det beräknade nettoöverföringsbeloppet, är RIX-RTGS-deltagaren beroende av andra RIX-RTGS-deltagares likvida situation. För att undvika detta är det möjligt att registrera en stående Likviditetsöverföring (jämför p.i) som överför det belopp som erfordras för att avveckla samtliga avgående Betalningar (se avsnitt 10.1.)

9.9 Första sluttidpunkt för Kredit över natten

RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet ska tillse att Krediten kan återbetalas innan RIX-RTGS stänger.

För RIX-RTGS-deltagare som saknar rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet sker automatisk återbetalning av Kredit på så stor del av saldot på Lånekontot som motsvaras av tillgodohavande på Avvecklingskontot. Dessa RIX-RTGS-deltagare kan därefter inte öka sin Kredit i RIX-RTGS.

RIX-RTGS-deltagaren som inte har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet kan fortfarande motta inkommande Betalningar vilka krediteras på Avvecklingskontot. Om Kredit fortfarande finns för RIX-RTGS-deltagare när nya inkommande Betalningar krediteras Avvecklingskontot så återbetalas Kredit av RIX-RTGS med automatik.

RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet kan fortfarande initiera nya Betalningar under förutsättning att det finns tillräcklig likviditet på Avvecklingskontot.

9.10 Stopp för nya Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST

Nya Likviditetsöverföringar till RIX-INST kan inte göras eller utföras från och med denna tidpunkt. Pågående Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST slutförs dock. Information om saldon på Avvecklingskonton i RIX-INST är inte längre tillgänglig i RIX-RTGS Online. Detta gäller fram till att händelsen "Start för Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST" har inträffat nästa valuta dag, se 9.2 ovan.

9.11 Stängning av Valutadagen

Nya inkommande Betalningsinstruktioner till RIX-RTGS accepteras inte och Betalningsinstruktioner som inte Validerats avvisas.

En RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Riksbankens stående utlåningsfacilitet och som inte återbetalat Kredit vid Stängning av Valutadagen kan åstadkomma en automatisk återbetalning av kvarstående Kredit vid denna tidpunkt. Automatisk återbetalning sker om RIX-RTGS-deltagaren ingått en överenskommelse med annan RIX-RTGS-deltagare att överta den skuldsatte RIX-RTGS-deltagarens negativa nettosaldo av Avvecklingskonto och Lånekonto. RIX-RTGS skapar med automatik en Betalningsinstruktion där nettosaldot av

Avvecklingskonto och Lånekonto överförs till RIX-RTGS-deltagare som ingått en sådan överenskommelse. RIX-RTGS meddelar vilket belopp som ska återbetalas till båda parter.

I RIX-RTGS kan den RIX-RTGS-deltagare som övertar den skuldsatte RIX-RTGS-deltagarens negativa nettosaldo av Avvecklingskonto och Lånekonto registrera en begränsning av hur stort negativt saldo som maximalt får överföras. Om det negativa nettosaldot överstiger begränsningen kommer det resterande beloppet att kvarstå på RIX-RTGS-deltagarens Lånekonto. Negativt saldo på Lånekontot för RIX-RTGS-deltagare som inte har rätt till Kredit över natten kommer att belastas med avgift enligt Riksbankens regler.

Oavsett om RIX-RTGS-deltagaren har rätt till stående utlåningsfacilitet eller ej, så kommer en utjämning av saldona på Avvecklingskontot och Lånekontot att ske. Om det positiva saldot på Avvecklingskontot är större än det negativa saldot på Lånekontot kommer ett belopp som motsvarar (det absoluta) saldot på Lånekontot att överföras från Avvecklingskontot till Lånekontot. Om det negativa saldot på Lånekontot är större än det positiva saldot på Avvecklingskontot kommer hela saldot på Avvecklingskontot att överföras till Lånekontot. Bara ett av Avvecklingskonto och Lånekonto kan därefter ha ett saldo som är skilt från noll (0).

9.12 Stängning av RIX-RTGS

Vid stängning av RIX-RTGS sker följande bearbetningar;

- i. Standardrapporter för samtliga RIX-RTGS-deltagare skapas med automatik av RIX-RTGS.
- ii. RIX-RTGS beräknar avgifter för samtliga RIX-RTGS-deltagare och skapar systemgenererade instruktioner för Likviditetsöverföring för nästkommande Valutadag.
- iii. RIX-RTGS skapar en fil med data för uppdatering av Riksbankens ekonomi- och redovisningssystem.

9.13 Tidsschemat

Händelse	Tid
Öppning av RIX-RTGS (Open value day)	Cirka 18.10, RIX-RTGS öppnas, se även avsnitt 9.1
Start of Currency	18.15
Start för Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST	19.00
Tillfällig stängning av RIX-RTGS ⁵ (Pause)	19.00 – 06.30
Start av RIX-RTGS (Start value day)	06.30 – 07.00
Räntetransaktioner avvecklas på RTM	Cirka 06:50

⁵ Tillämpas inte regelmässigt från det RIX-INST är i drift. Efter avisering i förväg kan det dock tillämpas vid enskilda tillfällen.

Öppning av Avvecklingsprocesser (RTM/LOM settlement trigger)	07.00 (RTM, VPC LOM, RIX LOM, CLS LOM, BGC LOM, OMX LOM, ACH LOM)
Sluttidpunkt för bilaterala limiter (Bilateral limit cut-off)	11.00
Stängning av Avvecklingsprocesser för LOM-konton (LOM cut-off)	17.00 (BGC LOM, OMX LOM, VPC LOM, CLS LOM, RIX LOM, ACH LOM)
Första sluttidpunkt för Kredit över natten (Pre-finalisation)	17.30
Stopp för nya Likviditetsöverföringar till eller från RIX-INST	17.58
Stängning av Valutadagen (Finalisation/Square-off)	18.00 (RTM)
Stängning av RIX-RTGS (End value day)	18.00

9.14 Förlängt öppethållande

Riksbanken kan besluta om förlängt öppethållande av RIX-RTGS om särskilda skäl föreligger. Särskilda skäl kan till exempel föreligga i följande fall;

- i. Incident i Riksbankens systemmiljö eller i den kommunikationsmiljö som används för sändande av Betalningsinstruktioner mellan RIX-RTGS-deltagare och RIX-RTGS och de Betalningsinstruktioner som inte bedöms kunna processas innan RIX-RTGS ordinarie tidpunkt för stängning ska vara av sådan betydelse att de av Riksbanken bedöms kunna ha kraftig negativ inverkan på en eller flera andra RIX-RTGS-deltagare.
- ii. Ett förlängt öppethållande bedöms av Riksbanken kunna förbättra en ställning i det svenska banksystemet som enligt Riksbankens bedömning är negativ ur penningpolitisk synpunkt.
- iii. Ett förlängt öppethållande bedöms av Riksbanken minska risken för negativ påverkan på den finansiella stabiliteten eller begränsa en annars enligt Riksbankens bedömning betydande inskränkning i betalningssystemets funktionalitet.

Begäran om förlängt öppethållande ska göras skriftligt via e-post till RIX Helpdesk. Sådan begäran ska normalt lämnas senast 30 minuter innan stängning av den Avvecklingsprocess som begäran om förlängt öppethållande avser. Information om beslut om förlängt öppethållande lämnas av RIX Helpdesk.

10 Likviditetshantering

RIX-RTGS-deltagarna administrerar likviditeten på sina konton, Avvecklingskonto och LOM-konton, via RIX-RTGS Online. Likviditetsöverföring av likviditet kan antingen ske genom enstaka Likviditetsöverföring eller via automatiska och återkommande tidstyrda Likviditetsöverföringar.

10.1 Faciliteter för överföring av likviditet mellan RIX-RTGS-deltagarens egna konton

Vid överföring av likviditet ska RIX-RTGS-deltagaren alltid ange vilka konton instruktionen om Likviditetsöverföring avser och vilket belopp som avses. För belopp finns fem alternativ:

- i. Fast belopp. Om täckning saknas för fast belopp vid täckningskontroll omvandlas det fasta beloppet till partiellt belopp med automatik av RIX-RTGS.
- ii. Aktuellt saldo på det konto som Likviditetsöverföringen sker från.
- iii. Aktuellt saldo och kvarvarande kreditutrymme. Detta alternativ är endast tillämpligt vid överföring från Avvecklingskontot.
- iv. Belopp som erfordras för att avgående Betalningsinstruktioner i Likviditetskö ska kunna avvecklas. Detta alternativ är endast tillämpligt på Likviditetsöverföring till LOM-konto. Beloppet beräknas som summan av betalningsbeloppen för de avgående Betalningar som befinner sig i Likviditetskö i den LOM som avses, minskat med gällande saldo på LOM-kontot ifråga.
- v. Nettobelopp som erfordras för att avgående och ankommande Betalningsinstruktioner i Likviditetskö ska kunna avvecklas. Detta alternativ kan endast tillämpas på Likviditetsöverföring till LOM-konto. Beloppet beräknas som nettosumman av betalningsbeloppen för de avgående och ankommande Betalningar som befinner sig i Likviditetskö i den LOM som avses, minskat med aktuellt saldo på LOM-kontot ifråga.

RIX-RTGS-deltagare som önskar registrera en Likviditetsöverföring ska ange tidpunkt och frekvens. För tidpunkt finns följande alternativ,

- i. Omgående
- ii. Bestämd framtida tidpunkt
- iii. Kopplad till händelse i RIX-RTGS tidsschema (t.ex. *sluttidpunkt för LOM-konto*⁶). Om flera händelser inträffar vid samma tidpunkt avvecklas Likviditetsöverföringarna efter den ordning som de specifika Avvecklingsprocesserna är redovisade i tidsschemat.

För frekvens finns följande alternativ,

- i. Engångslikviditetsöverföring
- ii. Stående Likviditetsöverföring varje dag

RIX-RTGS-deltagaren skickar instruktionen om Likviditetsöverföring till RIX-RTGS antingen via Swift som Pacs.009IATI eller via RIX-RTGS Online.

För Likviditetsöverföring gäller särskilda regler. Likviditetsöverföringar avvecklas inom varje prioritetssklass efter FIFO-principen, vilket innebär att de avvecklas i tidsordning, dock justerad för eventuell ändring av ordningsföljden som skett medan Likviditetsöverföringen

⁶ Om den Interna Överföringen är kopplad till Stängning av Verkställighetsprocesser för LOM-konto, så sker överföringen innan optimeringsprocessen som redovisas i avsnitt 12.3.6.2 startar.

varit placerad i Villkorskön. Vid Likviditetsöverföring sker verkställelse i två steg. I det första steget reserveras angivet belopp på Kontohavarens konto genom en debitering. I det andra steget sker samtidig avveckling av reserverat belopp och kreditering av Kontohavarens konto. Om kreditering av konto inte kan verkställas under RIX-RTGS öppethållande återförs det reserverade beloppet Kontohavarens konto. Likviditetsöverföring som saknar tillräcklig likviditet köas inte (oberoende av vilken Avvecklingsprocess som avses).

10.2 Faciliteter för överföring av likviditet mellan Avvecklingskonto i RIX-RTGS och i RIX-INST

En RIX-RTGS-deltagare kan föra över likviditet från sitt Avvecklingskonto i RIX-RTGS till ett Avvecklingskonto i RIX-INST. En RIX-RTGS-deltagare kan även ta emot likviditet till sitt Avvecklingskonto i RIX-RTGS från ett Avvecklingskonto i RIX-INST.

En RIX-RTGS-deltagare som är s.k. RIX-RTGS-ombud för en RIX-INST-deltagare som inte är RIX-RTGS-deltagare, kan även initiera Likviditetsöverföringar från ett Avvecklingskonto i RIX-INST om RIX-RTGS-deltagaren fått denna behörighet.

Likviditetsöverföringar kan göras

- ad-hoc-mässigt, d.v.s. vid behov, eller
- som Stående Likviditetsöverföringar.

Ad-hoc-mässiga Likviditetsöverföringar kan initieras på två sätt:

- genom ett Swift Pacs.009LT meddelande till adressen RIKSSESIRINS, eller
- genom registrering i RIX-RTGS Online.

Det finns två olika former av *Stående Likviditetsöverföringar*:

- "Vanliga" Stående Likviditetsöverföringar där RIX-RTGS-deltagaren i RIX-RTGS Online anger riktning, belopp och tidpunkt (eller systemhändelse) för Likviditetsöverföringen, och
- Villkorade Stående Likviditetsöverföringar där RIX-RTGS-deltagaren i RIX-RTGS Online anger ett målvärde för saldot på Avvecklingskontot i RIX-INST, ett lägsta belopp som kan överföras och tidpunkt (eller systemhändelse) för Likviditetsöverföringen.

Om det aktuella saldot på Avvecklingskontot i RIX-INST understiger målvärdet och skillnaden mellan målvärdet och det aktuella saldot överstiger det lägsta beloppet som kan överföras så sker en Likviditetsöverföring från Avvecklingskontot i RIX-RTGS till Avvecklingskontot i RIX-INST med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan målvärdet och det aktuella saldot.

Om det aktuella saldot på Avvecklingskontot i RIX-INST överstiger målvärdet och skillnaden mellan det aktuella saldot och målvärdet överstiger det lägsta beloppet som kan överföras så sker en Likviditetsöverföring från Avvecklingskontot i RIX-INST till Avvecklingskontot i RIX-RTGS med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan det aktuella saldot och målvärdet.

Närmare information om Likviditetsöverföringar mellan RIX-RTGS och RIX-INST finns i *Anvisningar RIX-INST*, kapitel 13, framför allt avsnitten 13.3 och 13.4 och där hänvisade dokument.

10.3 Lånetransaktioner

Riksbanken kommer att avveckla utbetalningar av lån i svenska kronor genom systemgenererade transaktioner i RIX-RTGS som genomförs simultant med att

Kreditutrymmet i RIX-RTGS minskas med samma belopp. Om Kreditutrymmet i RIX-RTGS innan utbetalningen är mindre än lånebeloppet kommer utbetalningen inte att avvecklas. Utbetalningen kommer att krediteras Avvecklingskontot med angivande av clearingkoden DAG. Utbetalningar av finjusterande lån avvecklas kort efter att lånetransaktionen registreras av Riksbanken. Utbetalningar avseende andra lånebetalningar avvecklas vid den tidpunkt som gäller för lånet i fråga (och som framgår av lånevillkoren). RIX-RTGS-deltagaren erhåller ett Pacs.009 CBPR+ meddelande som avisering. RIX-RTGS-deltagaren kan därutöver erhålla avisering enligt 16.2 iv.

Riksbanken kommer att avveckla återbetalningar av lån i svenska kronor genom systemgenererade transaktioner i RIX-RTGS som genomförs simultant med att Kreditutrymmet i RIX-RTGS minskas med samma belopp. Återbetalningen kommer att debiteras Avvecklingskontot med angivande av clearingkoden ADG. Återbetalningar av finjusterande lån avvecklas klockan 07.05 på förfallodagen. Återbetalningar avseende andra lånebetalningar avvecklas vid den tidpunkt som gäller för lånet i fråga (och som framgår av lånevillkoren). RIX-RTGS-deltagaren kan erhålla avisering enligt 16.2 iv.

10.4 Inlåningstransaktioner

Riksbanken kommer att avveckla inbetalningar av finjusterande inlåning genom systemgenererade transaktioner i RIX-RTGS. Inbetalningen kommer att debiteras Avvecklingskontot med angivande av clearingkoden DAG. Inbetalningar av finjusterande inlåning avvecklas kort efter att lånetransaktionen registreras av Riksbanken. RIX-RTGS-deltagaren kan erhålla avisering enligt 16.2 iv.

Riksbanken kommer att avveckla återbetalningar av finjusterande inlåning genom systemgenererade transaktioner i RIX-RTGS. Återbetalningen kommer att krediteras Avvecklingskontot med angivande av clearingkoden ADG. Återbetalningar av finjusterande inlåning avvecklas klockan 07.15 på förfallodagen. RIX-RTGS-deltagaren erhåller ett Pacs.009 CBPR+ meddelande som avisering. RIX-RTGS-deltagaren kan därutöver erhålla avisering enligt 16.2 iv.

10.5 Kupongförfall

Utbetalning av ränta på värdepapper som är emitterade och kontoförda hos Euroclear Sweden och pantsatta till Riksbanken kommer att avvecklas genom systemgenererade transaktioner i RIX-RTGS. För värdepapper som är emitterade och kontoförda i Euroclear Swedens PM del genomförs utbetalningen simultant med att Kreditutrymmet i RIX-RTGS minskar med samma belopp. På avstämningsdagen för värdepapper emitterade och kontoförda i Euroclear Swedens AM del minskar kreditutrymmet i RIX-RTGS motsvarande utbetalningsbeloppet, fem bankdagar senare på utbetalningsdagen för värdepappret så betalas räntan ut. Båda utbetalningarna kommer att krediteras Avvecklingskontot med angivande av clearingkoden KUP. Utbetalningar av kupongförfall avvecklas efter det att Riksbanken har aviserats om att dess likvidavvecklingskonto hos Euroclear Sweden har krediterats med kupongförfallet. RIX-RTGS-deltagaren erhåller ett Pacs.009 CBPR+ meddelande som avisering. RIX-RTGS-deltagaren kan därutöver erhålla avisering enligt 16.2 iv.

10.6 Värdepappersförfall

Utbetalning av likvid för förfallna (inlösta) värdepapper som är emitterade och kontoförda hos Euroclear Sweden pantsatta till Riksbanken kommer att avvecklas genom systemgenererade transaktioner i RIX-RTGS. För värdepapper som är emitterade och kontoförda i Euroclear Swedens PM del genomförs utbetalningen simultant med att Kreditutrymmet i RIX-RTGS minskar med samma belopp. Utbetalningen av värdepapper som

är emitterade och kontoförda i Euroclear Swedens AM del genomförs på förfallodagen för värdepappret och Kreditutrymmet i RIX-RTGS minskar med samma belopp fem bankdagar före förfallodagen. Båda utbetalningarna kommer att krediteras Avvecklingskontot med angivande av clearingkoden INL. Utbetalningar av värdepappersförfall avvecklas efter det att Riksbanken har aviserats om att dess likvidavvecklingskonto hos Euroclear Sweden har krediterats med värdepappersförfallet. RIX-RTGS-deltagaren erhåller ett Pacs.009 CBPR+ meddelande som avisering. RIX-RTGS-deltagaren kan därutöver erhålla avisering enligt 16.2 iv.

11 Meddelanden och status

11.1 Meddelandeschema

Scheman för de relevanta ISO 20022 meddelandena som används av RIX-RTGS är publicerade på Swift MyStandards. RIX-RTGS deltagare behöver ett konto på Swift.com för åtkomst till Riksbankens grupp. Se bilaga A1 för mer detaljer om exempelmeddelanden.

11.2 Betalningsinstruktioner

Betalningsinstruktioner kan skickas till RIX-RTGS antingen via Swift eller via RIX-RTGS Online. De Betalningsinstruktioner som stöds av RIX-RTGS är Pacs.004, Pacs.008, Pacs.009, Pacs.009COV, Pacs.009LT and Pacs.009IATI.

11.3 Återkallelse och aktivering

RIX-RTGS-deltagare som önskar återkalla en Betalningsinstruktion som inte har avvecklats eller aktivera en Betalningsinstruktion som är villkorad för avveckling kan antingen skicka ett sådant meddelande via Swift eller hantera detta via RIX-RTGS Online. Vid återkallelse av Betalningsinstruktion via Swift används Camt.056 och RIX-RTGS svarar då med ett Camt.029 meddelande. RIX-RTGS-deltagare som önskar att aktivera en villkorad Betalning måste RIX-RTGS Online användas.

11.4 Betalningsretur

I meddelandekatalogen för ISO20022 finns det ett specifikt meddelande för returer av redan avvecklade betalningar, Pacs.004. Pacs.004 meddelandet används av de deltagare som önskar att returnera en redan avvecklad betalning. Betalningsreturen kan antingen göras via Swift eller med hjälp av RIX-RTGS Online, förutsatt att betalningen är avvecklad.

Initiering av en betalningsretur via Swift initieras via en förfråga om retur, Camt.056 meddelande, som skickas direkt till mottagaren inom Riksbankens CUG. Om mottagaren accepterar förfrågan, används Pacs.004 för att returnera betalningen till den som ursprungligen har erhållit en Pacs.008 eller Pacs.009. Camt.029 skickas i de fall att förfrågan inte accepteras.

För redan avvecklade betalningar kan deltagarna skicka bilateralt betalningsreturer, Pacs.004, till varandra inom Riksbankens CUG inklusive statusmeddelandena Camt.056/029.

I RIX-RTGS hanteras en Pacs.004 som en instruktion för avveckling, och information kopplad till ursprungsbetalningen kommer inte valideras. Pacs.004 kommer avvecklas på Avvecklingskontot (RTM), med clearingkoden RETN som sätts av RIX-RTGS vid avveckling.

11.5 Aviseringar och transaktionssammanställningar

RIX-RTGS skapar aviseringar för olika typer av händelser. Några av dessa aviseringar är obligatoriska för RIX-RTGS-deltagarna medan andra beställs. Beställning av aviseringar görs av RIX-RTGS-deltagaren genom att skicka särskild blankett R_B7 och R_B15 till Riksbanken.

De meddelanden som används vid aviseringar är Camt.052/053 och Camt.054. Transaktions- eller saldossammanställning beställs med Camt.060.

Kontoutdrag kan erhållas i form av Camt.053. Sådant kontoutdrag kan erhållas separat för (i) Avvecklingskontot, (ii) vart och ett av LOM-kontona och (iii) Lånekontot. Kontoutdraget

skickas vid stängning av RIX-RTGS. Ett kontoutdrag, Camt.053, kan erhållas när som genom att skicka en Camt.060 till RIX-RTGS. Beställning av kontoutdrag, både i form av Camt.053 och sådant som kan erhållas i RIX-RTGS Online, utförs av RIX-RTGS-deltagaren via RIX-RTGS Online.

11.6 Status för meddelanden

För instruktioner som processas av RIX-RTGS loggas samtliga händelser från den tidpunkt instruktionen ankommit tills det att den är färdigbehandlad. För varje händelse åsätts instruktionen en unik status som loggas i RIX-RTGS. Statusen innehåller uppgift om typ av status samt datum och tidpunkt för händelsen. Information om statusförändringar för instruktioner fås via rapporter som kan initieras av RIX-RTGS-deltagaren och via RIX-RTGS Online i Incoming message list.

Följande typer av status kan förekomma för instruktioner;

Status	Beskrivning
Betalningsinstruktioner och andra instruktioner	
Registrerad (Registered)	Instruktionen har mottagits och innehåller inte grundläggande fel. Instruktionen åsätts ett unikt referensnummer.
Inkomplett Multilateral Betalning (Batched)	En Betalningsinstruktion som är del av en Multilateral Betalning har mottagits och Validerats av RIX-RTGS och uppfyller RIX-RTGS formatkrav.
Ogiltigt (Invalid)	Instruktionen har mottagits och Validerats och uppfyller inte RIX-RTGS formatkrav.
Behandlad (Processed)	Den inkommande instruktionen har behandlats av RIX-RTGS, men kan fortfarande vara föremål för vidare behandling som en godkänd Betalningsinstruktion (se nedan).
Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringar ⁷	
Införd (Registered)	Betalningsinstruktionen har införts i RIX-RTGS och registrerats i registret över godkända Betalningsinstruktioner.
Lagrad (Diarised)	En Betalningsinstruktion där avsändaren angivit att instruktionen ska prövas för avveckling vid en framtida tidpunkt.
Avvisad (Discarded)	En Betalningsinstruktion som avvisats med automatik av RIX-RTGS på grund av att den inte längre kan avvecklas av RIX-RTGS.
Otillräcklig likviditet (Insufficient funds)	En Betalningsinstruktion som avvisats med automatik av RIX-RTGS pga. otillräcklig likviditet.
Köad (Queued)	En Betalningsinstruktion som inte kan avvecklas på LOM-konto på grund av otillräcklig likviditet och därför är placerad i Likviditetskö.

⁷ Status redovisas i RIX Online i Fund settlement instructions (FSI) list

Återkallad (Removed)	En Betalningsinstruktion som återkallats av avsändande RIX-RTGS-deltagare eller Ombud.
Avvecklad (Settled)	En Betalningsinstruktion som avvecklats i RIX-RTGS.
Andra instruktioner än Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringar	
Avvisad (Discarded)	En instruktion som avvisats med automatik av RIX-RTGS på grund av att den inte längre kan avvecklas av RIX-RTGS.
Färdigbehandlad (Processed)	Instruktionen är färdigbehandlad av RIX-RTGS.

12 Betalningsprocessen

12.1 Allmänt

Riksbanken avvecklar Betalningar enligt de instruktioner som skickas från Kontohavaren eller dennes Ombud. Betalningsinstruktioner ska vara utformade i enlighet med gällande meddelandespecifikationer, se MyStandards⁸. Betalningen avvecklas i den Avvecklingsprocess som avsändaren anger i Betalningsinstruktionen.

12.2 Prioritet

Avsändaren av en Betalningsinstruktion kan ange att en Betalning ska ha en särskild prioritet. Prioriteten är styrande för den ordningsföljd som uppstår mellan olika Betalningsinstruktioner i Likviditetskö i respektive Avvecklingsprocess. En Betalningsinstruktion med högre prioritetssklass (lägre siffra) avvecklas före en Betalningsinstruktion med lägre prioritetssklass (högre siffra). Prioritet kan endast användas för meddelanden som ska avvecklas i RIX LOM, BGC LOM, VPC LOM, CLS LOM, OMX LOM och ACH LOM.

För de Betalningar som ska avvecklas i RIX LOM kan RIX-RTGS-deltagare ange prioritetssklass från 1 till och med 9. För meddelanden som ska avvecklas i BGC LOM används prioritetssklass 1,5 och 6, beroende på vilken Clearingkod som används. För meddelanden som skall avvecklas i CLS LOM, VPC LOM och ACH LOM kan prioritetssklass 1 och 6 användas och för OMX LOM kan endast prioritetssklass 6 användas. Om prioritetssklass inte anges så kommer i vissa fall prioritetssklass att sättas automatiskt i enlighet med som framgår av bilaga A3.

12.3 Betalningsprocessens sex steg

Betalningsprocessen består av följande sex steg

- i. I det första steget tolkas Betalningsinstruktionen. Med detta avses att om informationen i meddelandet i vissa fall är förenklad, så kan informationen fyllas ut i enlighet med fastställda regler (se vidare avsnitt 12.3.1).
- ii. I det andra steget sker Validering av Betalningsinstruktionen. Med Validering avses, kontroll av att en Betalningsinstruktion överensstämmer med de formatkrav och specifikationer som gäller i systemet.
- iii. I det tredje steget kontrollerar RIX-RTGS om Betalningsinstruktionen är förenad med några särskilda villkor (se avsnitt 12.3.3). Om Betalningsinstruktionen är villkorad (framtida tidpunkt, framtida händelse eller aktivering) så hamnar den i RIX-RTGS Villkorskö.
- iv. I det fjärde steget kontrolleras dels om mottagaren är försatt i Mottagningsstopp, dels om betalande RIX-RTGS-deltagare är försatt i Betalningsstopp och dels om det finns bilateral limit registrerad. I de fall bilateral limit är registrerad kontrolleras om avveckling av Betalningen skulle innebära att betalande RIX-RTGS-deltagares bilaterala limit på mottagande deltagare överskrids.
- v. I det femte steget görs viss förnyad Validering av de Betalningsinstruktioner som varit placerade i Villkorskön.
- vi. I det sjätte steget avvecklas Betalningen. Med detta menas att avsändarens konto debiteras och mottagarens konto krediteras. Båda parter aviseras om att

⁸ MyStandards: [Community \(swift.com\)](https://community.swift.com)

så har skett. Innan Betalningen avvecklas av RIX-RTGS sker det alltid en täckningskontroll mot det konto som ska debiteras.

12.3.1 Steg 1 - Tolkning av meddelanden

- i. Om det inte särskilt anges på Betalningsinstruktionen vilken RIX-RTGS-deltagares konto som ska debiteras betalningsbeloppet, anses det vara den RIX-RTGS-deltagare som är angiven som avsändare av Betalningsinstruktionen. Ett Ombud kan dock vara avsändare av en Betalningsinstruktion. Ombudet anger då i det fält som framgår av gällande meddelandespecifikationer beteckningen för den RIX-RTGS-deltagare vars konto ska debiteras betalningsbeloppet.
- ii. Om det inte särskilt anges på Betalningsinstruktionen vilken RIX-RTGS-deltagare som ska krediteras för Betalningen, anses detta vara den RIX-RTGS-deltagare som anges som mottagare av instruktionen.
- iii. Om det inte särskilt anges på Betalningsinstruktionen vilken Avvecklingsprocess som instruktionen ska destinerats till, anses detta vara den Avvecklingsprocess som enligt bilaga A3 gäller för den Clearingkod som anges i instruktionen.
- iv. Om det inte särskilt angivits på Betalningsinstruktionen vilken prioritetssklass som ska gälla, anses detta vara den prioritetssklass som enligt bilaga A3 gäller för den Clearingkod som anges i instruktionen.
- v. Om informationen om vem som är avsändare ej överensstämmer med basdata som är registrerad i RIX-RTGS, blir Betalningsinstruktionen avvisad som en felaktig instruktion.

12.3.2 Steg 2 - Validering

När en Betalningsinstruktion kommer till RIX-RTGS och den inte avvisats som en felaktig instruktion enligt 12.3.1 registreras den som en inkommande Betalningsinstruktion och åsätts ett unikt referensnummer. I RIX-RTGS redovisas en sådan instruktion på *Incoming message list*. Därefter sker en Validering varvid systemet kontrollerar

- i. att instruktionen är utformad i enlighet med gällande meddelandespecifikationer och stöds av systemet
- ii. att instruktionen inte har samma identitet som en annan inkommen instruktion med samma avsändare. Vid kontroll av identitet används instruktionens ursprungsdatum⁹ och avsändarens referenskod¹⁰; och det görs skillnad mellan stora och små bokstäver. Om RIX-RTGS mottar en instruktion med samma ursprungsdatum och referens som en redan avvecklad transaktion kontrolleras instruktionen. Saknas Possible Duplicate Indicator (PDI-markering hanteras instruktionen som en dubblett och avvisas som en felaktig Betalningsinstruktion (se avsnitt 14.1 andra stycket). Innehåller instruktionen en PDI markering jämförs detaljerna i de två instruktionerna, är detaljerna identiska avvisas instruktion två lokalt utan att något meddelande skickas till Swift. Innehåller instruktionen en PDI-markering jämförs detaljerna i de två instruktionerna, är detaljerna identiska avvisas instruktion två som en felaktig Betalningsinstruktion (se avsnitt 14.1 tredje stycket)
- iii. att den angivna Valutadagen, dvs. den Valutadag då meddelandet ska avvecklas i RIX-RTGS, inte är tidigare än den aktuella Valutadagen samt att det den angivna

⁹ För Betalningsinstruktioner som inte initierats i RIX Online, utan skickats direkt via Swift, används det datum som Swift åsätter meddelandet när det skickas vidare till Riksbanken.

¹⁰ Sender's Reference/Transaction Reference Number, BizMsgIdr according to Swift ISO 20022 standard

Valutadagen, d.v.s. den Bankdag då kontrollen görs, finns uppgift om tidigaste klockslag för Betalningen

- iv. att det klockslag som avses i iii. inte är senare än den tidpunkt då den Avvecklingsprocess som meddelandet ska avvecklas i, stänger enligt tidsschemat för RIX-RTGS (se avsnitt 9)
- v. att den angivna Valutadagen inte är senare än tio kalenderdagar efter att Riksbanken mottagit meddelandet
- vi. att instruktionen har en Clearingkod som är känd av systemet
- vii. om Avvecklingsprocess har angetts i instruktionen att denna överensstämmer med den process som enligt bilaga A3 gäller för den Clearingkod som anges i instruktionen
- viii. om det i instruktionen har angetts en prioritetsklass, denna är giltig i den Avvecklingsprocess som instruktionen ska destinerats till
- ix. att inte någon av de RIX-RTGS-deltagare som är parter i Betalningen är avstängda
- x. att de RIX-RTGS-deltagare som är parter i Betalningen deltar i den Avvecklingsprocess som instruktionen avser
- xi. om avsändaren är ett Ombud, att denne inte är avstängd
- xii. om avsändaren är ett Ombud, att dennes uppdrag enligt fullmakt omfattar den Kontohavare och den Avvecklingsprocess som instruktionen avser
- xiii. att om CLS (CLSBUS33) anges som mottagare är Clearingkoden/CLS/.

Betalningsinstruktioner som ingår i Multilaterala Betalningar kontrolleras utöver vad som anges ovan även vad gäller

- xiv. att Multilaterala Betalningar är tillåtna i den Avvecklingsprocess som Betalningsinstruktionen är destinerat till
- xv. att Multilaterala Betalningar omfattas av Ombudets uppdrag enligt fullmakt
- xvi. att den Multilaterala Betalningen har ett för den aktuella Valutadagen unikt löpnummer
- xvii. att det enskilda Betalningsinstruktionen har ett unikt löpnummer inom den Multilaterala Betalningen
- xviii. att olika totalsummor (antal och betalningsbelopp) inte har angivits för Betalningsinstruktioner med samma unika löpnummer

Betalningsinstruktioner som ingår i Multilaterala Betalningar och som uppfyller valideringskraven enligt ovan godkänns i Validering. Godkännandet är dock preliminärt och villkorat av ytterligare Validering rörande samtliga Betalningsinstruktioner som ingår i en och samma Multilaterala Betalning.

Ytterligare Validering rörande samtliga Betalningsinstruktioner som ingår i en och samma Multilaterala Betalning utförs då summan av antalet Betalningsinstruktioner med samma unika löpnummer uppgår till det totalantal som angivits i åtminstone en av instruktionerna. Vid denna Validering kontrolleras

- xix. att summan av betalningsbelopp för Betalningsinstruktioner med samma unika löpnummer överensstämmer med det totalbelopp som angivits i åtminstone en av instruktionerna
- xx. att alla Betalningsinstruktioner uppfyller samtliga villkor ovan

En Betalningsinstruktion som inte uppfyller de valideringskrav som angivits ovan avvisas av RIX-RTGS. Betalningsinstruktioner som ingår i Multilaterala Betalningar som inte slutgiltigt godkänts i Validering vid en tidpunkt, som inträffar så många minuter som fastställs för varje Ombudsavtalsparameter (enligt bilaga A5 p. 5) efter att det första Betalningsinstruktionen med samma unika Löpnummer preliminärt Validerats, blir också avvisade av RIX-RTGS.

Avsändaren blir alltid underrättad om avvisning. Underrättelse om avvisning aviseras RIX-RTGS-deltagaren via RIX-RTGS Online eller med via ett meddelande som Swift skickar. Avisering av eller meddelande om en avvisad Betalningsinstruktion till avsändaren sker via samma kommunikationskanal som avsändaren använt när meddelandet skickats till RIX-RTGS.

En Betalningsinstruktion som uppfyller ovan angivna valideringskrav, preliminärt eller definitivt, kommer att anses införd i RIX-RTGS och få status som införd (registered) i registret över godkända Betalningsinstruktioner som avser begäran om Betalning. I RIX-RTGS Online redovisas dessa instruktioner i *Fund settlement instruction (FSI) list*.

En godkänd Betalningsinstruktion innebär en begäran att debitera det konto som

- i. är anslutet till den Avvecklingsprocess som angetts i Betalningsinstruktionen eller som bedöms vara avsedd Avvecklingsprocess efter tolkning enligt 12.3.1 iii, och som
- ii. innehas av den RIX-RTGS-deltagare som angetts som betalare eller som bedöms vara avsedd betalare efter tolkning enligt 12.3.1 i.

Den godkända Betalningsinstruktionen innebär samtidigt en begäran om kreditering av det konto som är anslutet till samma Avvecklingsprocess och som innehas av den RIX-RTGS-deltagare som angivits som mottagare eller som bedömts vara avsedd mottagare efter tolkning enligt 12.3.1 ii.

12.3.3 Steg 3 - Villkorade Betalningar

Efter att en Betalningsinstruktion blivit godkänd vid Validering kontrollerar RIX-RTGS om Betalningsinstruktionen är villkorad. En Betalningsinstruktion kan avse följande villkor.

12.3.3.1 *Framtida tidpunkt och framtida händelse*

Ett villkor kan avse att Betalningen ska avvecklas vid en viss framtida tidpunkt klockslag och/eller Valutadag eller att en framtida händelse har inträffat i tidsschemat.

Ett Betalningsinstruktion kan skickas till RIX-RTGS tidigast tio kalenderdagar före Valutadagen. Betalningsinstruktion med framtida Valutadag lagras i RIX-RTGS i avvaktan på att den Avvecklingsprocess som angivits öppnas på Valutadagen.

En RIX-RTGS-deltagare kan även välja att ange tidigaste tidpunkt (HH: MM) för när ett Betalningsinstruktion ska föras vidare i Avvecklingsprocessen. Om en sådan tidpunkt inte anges antas tidpunkten vara omedelbar, eller om Betalningsinstruktionen har en Valutadag som är senare än innevarande Bankdag antas tidpunkten vara när den berörda Avvecklingsprocessen öppnar på Valutadagen. I väntan på att den angivna tidpunkten inträffar lagras instruktionen i RIX-RTGS.

Avsändaren till ett Betalningsinstruktion kan villkora Betalningen av att en händelse inträffar som är angiven i Valutadagens tidsschema. När händelsen inträffar, ett nytt skede i Valutadagen, lämnar instruktionen Villkorskön för att prövas om den kan avvecklas.

Observera att ett Betalningsinstruktion där tidigaste tidpunkt angetts som villkor inte kan kombineras med ett villkor om koppling till framtida händelse i Valutadagens tidsschema och/eller med ett villkor om aktivering av Betalningsinstruktionen.

12.3.3.2 *Aktivering av Betalningsinstruktion*

Ett Betalningsinstruktion, oavsett om den skickas av ett Ombud eller en Kontohavare kan villkoras så att avveckling får ske först efter att instruktionen har aktiverats (godkänts) av den RIX-RTGS-deltagare vars konto ska belastas av Betalningen.

Aktivering av enskilda Betalningsinstruktioner sker via Swift-meddelande eller via RIX-RTGS Online och kan utföras av en RIX-RTGS-deltagare som agerar Kontohavare. En RIX-RTGS-deltagare som agerar i rollen som Ombud kan inte aktivera Betalningsinstruktioner.

12.3.3.3 *Multilaterala Betalningar*

En RIX-RTGS-deltagare som är Ombud för flera andra RIX-RTGS-deltagare kan begära att flera Betalningar ska avvecklas samtidigt i en Multilateral Betalning. Ett sådant villkor innebär att en Betalning som omfattas av villkoret kommer att avvecklas endast under förutsättning att samtliga Betalningar som ingår i den Multilaterala Betalningen kan avvecklas samtidigt.

12.3.4 Steg 4 – Kontroll beträffande bilaterala limiter, Mottagningsstopp och Betalningsstopp

Efter att ett Betalningsinstruktion passerat Villkorskön sker övriga kontroller i RIX-RTGS. Dessa består av att RIX-RTGS kontrollerar om Betalningens belopp ryms inom eventuell bilateral limit mellan betalande och mottagande RIX-RTGS-deltagare, om mottagande RIX-RTGS-deltagare är försatt i Mottagningsstopp och om betalande RIX-RTGS-deltagare är försatt i Betalningsstopp.

12.3.4.1 *Bilaterala limiter*

Bilaterala limiter kan endast tillämpas för de Betalningar som avvecklas i Avvecklingsprocessen RIX LOM. RIX-RTGS-deltagare som använder sig av bilateral limit anger ett belopp som avser maximal bilateral position för Avvecklingsprocessen RIX LOM. Bilateral position består av nettot av avvecklade Betalningar, avgående och ankommande på RIX LOM.

När en Betalning skall avvecklas kontrollerar RIX-RTGS om Betalningens belopp överstiger det bilaterala utrymmet. Det bilaterala utrymmet är bilateral limit minskat med bilateral position. Om Betalningens belopp överstiger det bilaterala utrymmet minskat med belopp för Betalningar i Likviditetskö, placeras den i Villkorskö. När Betalningar avvecklas uppdateras det bilaterala utrymmet och de Betalningar som befinner sig i Villkorskön prövas igen.¹¹ En RIX-RTGS-deltagare kan under RIX-RTGS öppethållande ändra sina limiter på övriga RIX-RTGS-deltagare. Bilaterala limiter förlorar sin verkan när sluttidpunkt för bilaterala limiter infaller i tidsschemat på Valutadagen.

12.3.4.2 *Mottagningsstopp*

Om en RIX-RTGS-deltagare på grund av tekniska problem är förhindrad att skicka Betalningsinstruktioner kan Riksbanken, om Riksbanken bedömer det lämpligt, stoppa avvecklingen av Betalningsinstruktioner i vilka RIX-RTGS-deltagaren angetts som mottagare

¹¹ Om deltagare A under dagen har överfört 250 till deltagare B som i sin tur har överfört 150 till deltagare A, så har A en bilateral position mot B på 100. Om A har en bilateral limit på B på 300, så är det bilaterala utrymmet 200. Om överföringsbeloppet är 225 så ryms det inte inom det bilaterala utrymmet och överföringsbeloppet placeras i Villkorskön. Om B överför 40 till A, så minskar den bilaterala positionen till 60 och det bilaterala utrymmet blir 240, vilket innebär att Betalningsinstruktionen kommer att lämna Villkorskön och avvecklas.

av Betalningen (Mottagningsstopp). Mottagningsstopp innebär att RIX-RTGS tills vidare inte avvecklar Betalningar till RIX-RTGS-deltagaren från den tidpunkt stoppet registrerades i RIX-RTGS. Mottagningsstoppet hävs på begäran av RIX-RTGS-deltagaren. Riksbanken har dessutom rätt att häva Mottagningsstopp utan begäran från RIX-RTGS-deltagaren om Riksbanken bedömer att skäl för fortsatt aktivering av Mottagningsstopp inte längre föreligger. Mottagningsstopp tillämpas endast i RIX-RTGS för Betalningar som avvecklas i RIX LOM. Mottagningsstoppet tillämpas dessutom på enskilda Betalningar som ingår i en och samma Multilaterala Betalning under förutsättning att deltagaren som är försatt i Mottagningsstopp är mottagare av ett nettobelopp.¹²

Under den tid som RIX-RTGS-deltagaren är satt i Mottagningsstopp lagras samtliga inkommande Betalningar till RIX-RTGS-deltagaren i Villkorskön.

De Betalningsinstruktioner som befinner sig i Likviditetskö när Mottagningsstopp införs överförs till Villkorskön. Ordningsföljden i Villkorskön är dock den som gällde när Betalningsinstruktionerna ursprungligen flyttades till Likviditetskö. Detta innebär att ändringar i ordningsföljden som gjorts under den tid då Betalningsinstruktionerna befann sig i Likviditetskö inte beaktas när Betalningsinstruktioner överförs från Likviditetskö till Villkorskön. När Mottagningsstopp hävts bearbetas samtliga lagrade Betalningsinstruktioner efter prioritet och ordningsföljd i Avvecklingsprocessen.

12.3.4.3 Betalningsstopp

För att ge RIX-RTGS-deltagare möjlighet att återkalla Betalningsinstruktioner som kan ha avvecklats enligt reservrutiner kan Riksbanken stoppa avgående Betalningar från berörd(a) RIX-RTGS-deltagare via funktionen Betalningsstopp. Aktivering av Betalningsstopp utförs normalt på initiativ av RIX-RTGS-deltagaren(na). Betalningsstopp hävs på begäran av RIX-RTGS-deltagaren(na). Riksbanken har dessutom rätt att häva Betalningsstopp utan begäran från RIX-RTGS-deltagaren om Riksbanken bedömer att skäl för fortsatt aktivering av Betalningsstopp inte längre föreligger.

Under den tid som RIX-RTGS-deltagaren är satt i Betalningsstopp lagras samtliga avgående Betalningar från RIX-RTGS-deltagaren i Villkorskön. Betalningsstopp tillämpas endast i RIX-RTGS för Betalningar som avvecklas i RIX LOM. Betalningsstoppet tillämpas dessutom på enskilda Betalningsinstruktioner som ingår i en och samma Multilaterala Betalning, under förutsättning att deltagaren som är försatt i Betalningsstopp är betalare av ett nettobelopp.¹³

Vad som anges i tredje stycket i avsnitt 12.3.4.2 om Mottagningsstopp äger motsvarande tillämpning på Betalningsstopp.

12.3.5 Steg 5 – Förnyad Validering

Innan en Betalningsinstruktion som varit placerad i Villkorskön släpps för avveckling i steg 6 sker viss förnyad Validering. Denna Validering innebär kontroll av

- i. att den Avvecklingsprocess som instruktionen ska avvecklas i fortfarande är öppen
- ii. att parterna i Betalningen fortfarande är deltagare i Avvecklingsprocessen
- iii. att om Betalningsinstruktion skickats av ett Ombud att denne är registrerat som Ombud i RIX-RTGS

¹² Multilaterala Överföringar ska normalt inte genomföras i RIX LOM, varför denna regel har begränsad betydelse.

¹³ Multilaterala Överföringar ska normalt inte genomföras i RIX LOM, varför denna regel har begränsad betydelse.

12.3.6 Steg 6 – Avveckling av Betalningsinstruktion

RIX-RTGS består av sju Avvecklingsprocesser. I en av dessa processer, RTM, avvecklas Betalningar brutto i realtid. Därutöver finns sex andra Avvecklingsprocesser, LOM, för olika ändamål. Dessa specifika Avvecklingsprocesser benämns RIX LOM, CLS LOM, BGC LOM, OMX LOM, VPC LOM och ACH LOM. Via Avvecklingsprocesserna för LOMar så tillhandahålls funktioner för likviditetshantering, prioritering av Betalningar och optimering. Betalningsinstruktionen behandlas i den Avvecklingsprocess som angetts i den inkomna Betalningsinstruktionen eller som tolkats i enlighet med vad som anges i avsnitt 12.3.1.

12.3.6.1 *Betalningar i RTM*

Samtliga inkommande Betalningsinstruktioner som ska avvecklas i Avvecklingsprocessen RTM processas i strikt tidsordning, FIFO. Principen FIFO, "first in first out" innebär att Betalningsinstruktioner processas enligt den tidsordning som de inkommit till Avvecklingsprocessen RTM. Avveckling av Betalningar i RTM kan ske med dels all likviditet på Avvecklingskontot, dels kvarvarande kreditutrymme. En Betalning i RTM sker omedelbart under förutsättning att vid täckningskontroll summan av aktuellt saldo på Avvecklingskontot och totalt kreditutrymme minskat med det absoluta värdet av saldot på Lånekontot är lika med eller större än angivet belopp i Betalningsinstruktionen. Om det sammanlagda utrymmet inte är tillräckligt så avvisas Betalningsinstruktionen.

Aktuellt saldo på Avvecklingskontot uppdateras för betalande och mottagande RIX-RTGS-deltagare när Betalningen avvecklas. Om saldot på den betalande RIX-RTGS-deltagarens Avvecklingskonto är mindre än betalningsbeloppet, kommer dessförinnan mellanskillnaden att bokföras på betalarens Avvecklingskonto och Lånekonto.

När en instruktion avser en Likviditetsöverföring från RTM så avvecklas Likviditetsöverföringen med instruktionens överföringsbelopp om tillräcklig likviditet finns på Avvecklingskontot. Om aktuellt saldo på Avvecklingskontot understiger Överföringsmeddelandets belopp så överförs den likviditet som är tillgänglig vid täckningskontroll av Avvecklingskontot och kvarvarande kreditutrymme.

Avvecklade Betalningar aviseras avsändande och mottagande RIX-RTGS-deltagare via Swift eller RIX-RTGS Online. Berörda RIX-RTGS-deltagare kan därutöver ha begärt ytterligare avisering som fås via Swift eller RIX-RTGS Online.

Avvisade Betalningsinstruktioner aviseras avsändaren via Swift eller RIX-RTGS Online beroende på vilken kommunikationsväg som använts för det ursprungliga meddelandet. Berörda RIX-RTGS-deltagare kan därutöver ha begärt ytterligare avisering som erhålls via Swift eller RIX-RTGS Online.

12.3.6.2 *Betalningar i LOM*

En Betalningsinstruktion kan destinerats till ett LOM-konto om RIX-RTGS-deltagaren genom sitt anslutningsavtal med Riksbanken valt att delta i en LOM.

Avveckling av Betalningsinstruktioner i LOM kan endast ske med den likviditet som avsatts för ifrågavarande LOM-konto. När en Betalningsinstruktion ska avvecklas i en LOM sker täckningskontroll mot saldot på berört LOM-konto. Om det redan finns Betalningsinstruktioner med högre prioritet i Likviditetsköen kan inte Betalningen avvecklas utan placeras i Likviditetskö. Om så inte är fallet kan Betalningen avvecklas om beloppet ryms inom saldot på ifrågavarande LOM-konto. Detta gäller även när det finns andra Betalningsinstruktioner i Likviditetskö med samma prioritet. Den princip som tillämpas av RIX-RTGS för samtliga LOM-Avvecklingsprocesser kallas *FIFO next first-fit bypass*.

Instruktioner avseende Likviditetsöverföring har alltid högre prioritet än Betalningsinstruktioner. Om en instruktion avser en Likviditetsöverföring som ska göras från

ett LOM-konto så avvecklas Likviditetsöverföringen med angivet överföringsbelopp om tillräcklig likviditet finns på ifrågavarande LOM-konto, oavsett om det finns Betalningsinstruktioner i Likviditetskö eller ej. Om aktuellt saldo på LOM-kontot understiger angivet överföringsbelopp så överförs den likviditet som är tillgänglig vid täckningskontroll av LOM-kontot.

När en Betalningsinstruktion placerats i Likviditetskö och det sker förändring av aktuellt saldo på LOM-konto med anledning av att instruktioner i Likviditetskön återkallas eller ändras identifieras en sådan händelse av RIX-RTGS. RIX-RTGS startar då en process för att se vilken inverkan händelsen haft på RIX-RTGS-deltagarens LOM-konto. Processen benämns Impact Intervention och under den tid som den pågår avvecklas endast Likviditetsöverföringar av RIX-RTGS. Om tillräcklig likviditet finns vid täckningskontrollen avvecklas Betalningarna enligt deras givna prioriteringsordning i Likviditetskön.

Vid vissa givna tidsintervall, angivna i bilaga A4 p. 6, sker även en optimeringsprocess i RIX-RTGS för LOM-konton. Optimeringsprocessen¹⁴ innebär att RIX-RTGS samtidigt avvecklar flera Betalningar genom att räkna av avgående Betalningar mot ankommande Betalningar. Samtidig avveckling av Betalning kan ske multilateralt eller bilateralt mellan berörda RIX-RTGS-deltagares LOM-konton.

I optimeringsprocessen försöker RIX-RTGS först avveckla samtliga köade Betalningar multilateralt. Om detta inte kan ske försöker RIX-RTGS avveckla så många köade Betalningar som möjligt, först multilateralt och sedan bilateralt.

- i. Avveckling genom den *multilaterala optimeringsprocessen* sker i strikt tidsordning inom varje prioritetsklass utifrån den tidpunkt när Betalningsinstruktionen ankom till Likviditetskön. Samtliga Betalningsinstruktioner som befinner sig i Likviditetskö sorteras i prioritets- och tidsordning.
- ii. Om den multilaterala nettopositionen av samtliga Betalningsinstruktioner i Likviditetskö är positiv, dvs. summan av betalningsbelopp för samtliga ankommande Betalningar överstiger eller är lika med summan för avgående Betalningar, för alla RIX-RTGS-deltagare i berörd LOM, avvecklas samtliga Betalningar i Likviditetskö för berörda RIX-RTGS-deltagare. Om alla Betalningsinstruktioner inte kan avvecklas genomförs den fortsatta optimeringsprocessen i tre steg.
- iii. I steg ett tar RIX-RTGS alla köade Betalningsinstruktioner och prövar sedan i kronologisk ordning framifrån med beaktande av prioritet Betalningsinstruktionerna en och en, tills den bästa mängden som samtidigt kan avvecklas har hittats.
- iv. Steg två innebär att RIX-RTGS utgår från samtliga köade Betalningsinstruktioner och sedan successivt tar bort Betalningsinstruktioner från slutet av kön för de RIX-RTGS-deltagare som har en negativt beräknad position, till dess det uppstår en position där alla kvarvarande Betalningsinstruktioner kan avvecklas. RIX-RTGS tar inte bort några Betalningsinstruktioner som innebär att mottagande Deltagare hamnar i en negativ position. Om ingen sådan Betalningsinstruktion finns, så tas den senast köade Betalningsinstruktionen bort.
- v. Steg tre innebär att Betalningsinstruktionerna prövas bilateralt. Först sorteras Betalningsinstruktionerna efter angiven prioritetsklass, ordningsföljd och tidpunkten då de placerades i kö. Multilaterala Betalningar omfattas inte av den bilaterala optimeringsprocessen.
- vi. RIX-RTGS kontrollerar det bilaterala förhållandet mellan avsändande och mottagande RIX-RTGS-deltagare genom att räkna av avgående mot ankommande Betalningar. Successivt läggs en Betalningsinstruktion i taget i strikt sorteringsordning. Så länge Betalningarna resulterar i en positiv nettoposition för de

¹⁴ "Gridlock buster"

båda RIX-RTGS-deltagarna så avvecklas de. Om det fortfarande återstår Betalningsinstruktioner i Likviditetskö i RIX-RTGS efter detta så kontrollerar RIX-RTGS om det är möjligt att avveckla endast de Betalningsinstruktioner som har högst prioriteringsklass. Betalningsinstruktioner med högst prioriteringsklass sorteras då utifrån ordningsföljd och tidsordning. RIX-RTGS kontrollerar sedan det bilaterala förhållandet och tar successivt bort en Betalningsinstruktion i taget för att finna en bilateral nettosition som är noll eller positiv för båda RIX-RTGS-deltagarna. Om så är fallet avvecklas samtliga berörda Betalningar och processen upprepas. Vid negativ nettosition avvecklas de Betalningsinstruktioner med högsta prioriteringsklass som utgör den bästa bilaterala nettositionen.

- vii. Om det fortfarande finns Betalningsinstruktioner i Likviditetskö i RIX-RTGS sorteras Betalningsinstruktionerna efter prioriteringsklass och belopp. RIX-RTGS kontrollerar sen det bilaterala förhållandet och tar successivt bort ett Betalningsinstruktion i taget för att finna en bilateral nettosition som är noll eller positiv för båda RIX-RTGS-deltagarna. Om så är fallet avvecklas samtliga berörda Betalningar och processen upprepas.

Aktuellt saldo på LOM-kontot uppdateras för betalande och mottagande RIX-RTGS-deltagare när Betalningen avvecklas.

Avvecklade Betalningar aviseras avsändande och mottagande RIX-RTGS-deltagare via Swift eller RIX-RTGS Online (beroende på var den ursprungliga Betalningsinstruktionen skapades).

12.3.6.3 Multilateral Betalning

En RIX-RTGS-deltagare som är Ombud för flera andra RIX-RTGS-deltagare kan begära att flera Betalningar ska avvecklas samtidigt i en Multilateral Betalning. Ett sådant villkor innebär att en Betalningsinstruktion som omfattas av villkoret kommer att avvecklas endast under förutsättning att samtliga Betalningar som ingår i den Multilateral Betalningen kan avvecklas samtidigt.

Samtliga Betalningsinstruktioner som ska ingå i samma Multilateral Betalning ska dels ha en gemensam identitet och dels ett inom Betalningen unikt löpnummer. På minst en av instruktionerna ska anges totalt antal Betalningsinstruktioner och totalt belopp för den Multilateral Betalningen. RIX-RTGS kontrollerar att antalet enskilda Betalningar och sammanlagt betalningsbelopp för mottagna Betalningsinstruktioner med samma identitet är samma som de totaler som angivits för den Multilateral Betalningen. Om totalerna överskrider eller totalerna inte uppnås inom det antal minuter som fastställts för respektive Ombudsavtal (se bilaga A5 p. 5) aviseras samtliga Betalningsinstruktioner i den Multilateral Betalningen. När uppgifterna om antal Betalningar och totalt belopp överensstämmer, eller om tidigaste tidpunkt för avveckling angivits, först när denna tidpunkt inträder, kontrollerar RIX-RTGS om tillräcklig likviditet finns hos de RIX-RTGS-deltagare som ska debiteras i Betalningen. När tillräcklig likviditet finns avvecklas samtidigt de enskilda Betalningar som ingår i den Multilateral Betalningen.

En RIX-RTGS-deltagare som är Ombud för flera andra RIX-RTGS-deltagare kan även begära att flera Betalningar ska avvecklas samtidigt i en Multilateral Betalning via uppladdning av en CSV-fil i RIX-Online.

12.3.6.4 Multipla betalningar RIX-Online

RIX-RTGS deltagare kan begära att flera enskilda betalningar ska avvecklas samtidigt i en Multipla betalning. Detta kan göras via en import av en CSV-fil givet att den är korrekt formaterad. Se "Lathund för registrering i RIX-Online" för mer detaljerade specifikationer.

För RIX-RTGS deltagare som är ombud finns även möjligheten att begära att flera likviditetsöverföringar (IATI:s) ska avvecklas samtidigt i en Multipel Likviditetsöverföring. Detta kan göras via en import av en CSV-fil givet att den är korrekt formaterad.

13 Återkallelse och annan ändring av Betalningsinstruktion

13.1 Allmänt om återkallelse

Avsändaren av en godkänd Betalningsinstruktion som innehåller en begäran om Betalning kan återkalla Betalningsinstruktionen så länge den inte avvecklats.

Meddelande som innehåller en begäran om återkallelse av Betalningsinstruktion verkställs i RIX-RTGS efter att det godkänts i den valideringsprocess som redovisas i avsnitt 12.3.1 och 12.3.2. Verktällighet sker genom att den Betalningsinstruktion begäran om återkallelse avser tas bort från betalningsprocessen och erhåller status "återkallad" ("removed").

Om Betalningsinstruktionen befinner sig i steg 6 i Betalningsprocessen vid den tidpunkt då begäran om återkallelse skall verkställas, se avsnitt 12.3.6, behandlas begäran om återkallelse enligt följande.

- i. Om den Avvecklingsprocess som Betalningsinstruktionen behandlas i är föremål för en pågående optimeringsprocess, se avsnitt 12.3.6.2, verkställs återkallelsen efter att optimeringsprocessen avslutats.
- ii. Om Betalningsinstruktionen avvecklats under optimeringsprocessen avvisas begäran om återkallelse.

13.2 Ändring och återkallelse av Betalningsinstruktioner i Villkorskö och Likviditetskö

En RIX-RTGS-deltagare kan vid behov uppdatera de Betalningsinstruktioner som befinner sig i Villkorskö (dvs. kö i RTM eller i en LOM) och Likviditetskö (dvs. kö i en LOM) för avveckling genom att skicka ett meddelande. Ett sådant meddelande kan endast avse ändring eller återkallelse enligt följande.

- i. *Ändring av prioritetssklass* för Betalningen givet att den Avvecklingsprocess som avses i Betalningsinstruktionen tillämpar flera prioritetssklasser. En sådan ändring kan inte initieras av ett Ombud för Multilaterala Betalningar. Inte heller kan ändringen avse Betalningsinstruktioner som ska avvecklas i RTM.
- ii. *Ändring av ordningsföljden* mellan Betalningsinstruktioner med samma prioritetsnivå genom att det placeras först eller sist eller flyttas till valfri plats. En sådan ändring kan endast initieras av betalande RIX-RTGS-deltagare.¹⁵
- iii. *Ändring som avser tillföra villkor för framtida tidpunkt eller händelse* för Betalningen. Detta kan endast innebära att avvecklingen genom ändringen blir villkorad av aktivering. En sådan ändring kan endast initieras av betalande RIX-RTGS-deltagare för en Betalningsinstruktion som befinner sig i Likviditetskö.
- iv. *Återkallelse av en Betalningsinstruktion* innebär att det aldrig kommer att avvecklas. En återkallelse kan endast initieras av avsändaren. Återkallelse kan – vid ombudsbetalningar - inte genomföras av den RIX-RTGS-deltagare vars konto ska debiteras.
- v. *Återkallelse av Likviditetsöverföring* kan endast initieras när Likviditetsöverföring befinner sig i Villkorskö.

Vid behov kan en Multilateral Betalning och Betalningsinstruktioner som tillhör en Multilateral Betalning ändras genom att skicka ett meddelande. Ett sådant meddelande kan avse ändring eller återkallelse enligt följande.

¹⁵ Ett Ombud kan inte ändra ordningsföljd mellan Betalningsinstruktioner.

- i. *Ändring av ordningsföljd mellan Multilaterala Betalningar* kan endast initieras av den RIX-RTGS-deltagare som är Ombud för flera andra RIX-RTGS-deltagare.
- ii. *Ändring av ordningsföljd mellan Betalningsinstruktioner* med samma prioritetsnivå genom att det flyttas först eller sist eller flyttas till valfri plats. En sådan ändring kan endast initieras av betalande RIX-RTGS-deltagare.
- iii. *Återkallelse av Multilateral Betalning* innebär att Betalningen aldrig kommer att avvecklas. En återkallelse kan endast initieras av den RIX-RTGS-deltagare som är Ombud för flera andra RIX-RTGS-deltagare. Återkallelse kan – vid ombudsbetalningar - inte genomföras av den RIX-RTGS-deltagare vars konto ska debiteras.

Observera att en ändring av tidigaste tidpunkt för avveckling endast kan ske genom att Betalningsinstruktionen återkallas och ersätts med en ny Betalningsinstruktion.

Om en RIX-RTGS-deltagare har behov av att vidta åtgärder när en Betalningsinstruktion varit köat en viss tidsrymd, kan RIX-RTGS-deltagaren om det för en LOM-process tillämpas varningar för Betalningsinstruktioner som funnits i Likviditetskö längre tid (se bilaga A4) som avsändare av Betalningsinstruktion beställa avisering av sådana varningar.

14 Avvisning av Betalningsinstruktioner

I de fall som anges i 14.1 – 14.8 kommer RIX-RTGS med automatik att avvisa Betalningsinstruktioner. En avvisning innebär att Betalningen aldrig kommer att avvecklas. RIX-RTGS-deltagaren måste alltså skicka en ny Betalningsinstruktion till RIX-RTGS för att avveckling ska ske.

Avsändaren blir alltid underrättad om avvisning. Avisering om en avvisad Betalningsinstruktion till avsändaren sker via samma kommunikationskanal som avsändaren använt när meddelandet skickats till RIX-RTGS.

Utöver avvisning i de fall som nedan anges kan avvecklingen av en Betalningsinstruktion avbrytas genom att avsändaren återkallar instruktionen på det sätt som framgår av avsnitt 13. Vid avisering av en sådan återkallelse används felkod 65.

14.1 Felaktiga Betalningsinstruktioner

Om en Betalningsinstruktion överhuvudtaget inte är möjlig att behandla, t.ex. till följd av att informationen om vem som är avsändare ej överensstämmer med basdata som är registrerad i RIX-RTGS, blir Betalningsinstruktionen avvisad som en felaktig instruktion. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 61.

Om en Betalningsinstruktion är möjlig att behandla, men inte uppfyller valideringskraven enligt avsnitt 12.3.2 blir Betalningsinstruktionen avvisad som en felaktig instruktion. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 62.

Om en Betalningsinstruktion är möjlig att behandla, men har PDI-markering och enligt valideringskraven i avsnitt 12.3.2 ii är en dubblett, blir Betalningsinstruktionen avvisad som en felaktig instruktion. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 66.

14.2 Ej kompletta Multilaterala Betalningar

Om det av RIX-RTGS från Ombudet mottagna antalet godkända Betalningsinstruktioner med samma unika Löpnummer för Multilateral Betalning inte uppgår till det totalantal som angivits för detta unika Löpnummer vid den väntetid (se bilaga A5 p.5) som fastställts för det aktuella ombudsavtalet, kommer samtliga Betalningsinstruktioner avseende denna Multilaterala Betalning att avvisas. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 64.

14.3 Betalningsinstruktion avseende RTM som saknar tillräcklig likviditet

En Betalningsinstruktion som ska avvecklas i RTM och där summan av saldot på Avvecklingskontot och kvarvarande kreditutrymme understiger betalningsbeloppet, blir avvisat omedelbart med status otillräcklig likviditet. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 63.

14.4 Ej aktiverade Betalningsinstruktioner

En Betalningsinstruktion som inte är aktiverad när den Avvecklingsprocess där instruktionen ska avvecklas stänger avvisas vid denna tidpunkt. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 62.

14.5 Betalningsinstruktioner som är placerade i Villkorskö pga. Betalningsstopp eller Mottagningsstopp

En Betalningsinstruktion som är placerad i Villkorskö till följd av Mottagnings- eller Betalningsstopp när den Avvecklingsprocess där instruktionen ska avvecklas stänger avvisas vid denna tidpunkt. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 62.

14.6 Betalningsinstruktioner som är placerade i Villkorskö pga. bilateral limit

En Betalningsinstruktion som är placerad i Villkorskö till följd av bilateral limit när den Avvecklingsprocess där instruktionen ska avvecklas stänger avvisas vid denna tidpunkt. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 62.

14.7 Betalningsinstruktioner som är placerade i Villkorskö pga. tidigaste tidpunkt för avveckling

En Betalningsinstruktion som avser aktuell Valutadag i RIX-RTGS kan vara placerad i Villkorskö pga. tidpunkten (klockslaget) ännu inte inträffat. Vid den tidpunkt när den Avvecklingsprocess där Betalningen ska avvecklas stänger sker inte avisering utan Betalningsinstruktionen släpps från Villkorskö för sedvanlig täckningskontroll. Detta kan dock endast inträffa om stängningstidpunkten den aktuella dagen har tidigare lagts.¹⁶

14.8 Betalningsinstruktioner som är placerade i Likviditetskö

När en LOM stänger, dvs. när tidpunkt för *Stängning av Avvecklingsprocesser för LOM-konto* inträffat, genomför RIX-RTGS en sista optimeringsprocess. De Betalningsinstruktioner som fortfarande är i Likviditetskö efter att optimeringsprocessen genomförts avvisas med status otillräcklig likviditet. Vid avisering av en sådan avvisning används felkod 63. För Betalningsinstruktioner som ingår i en Multilateral Betalning används dock felkod 64, Multilateral Betalning, eftersom varje enskild Betalningsinstruktion inte behöver ha otillräcklig likviditet.

14.9 Betalningsinstruktioner som registreras efter stängning av LOM (RTM)

Om en Betalningsinstruktion registreras efter att aktuell LOM (RTM) har stängts för dagen, dvs. när tidpunkten för *Stängning av Avvecklingsprocesser för LOM-konto* inträffat, erhålles ett felmeddelande i RIX-RTGS-online när RIX-RTGS-deltagaren skickar instruktionen ("submit").

15 Avvecklingsprocesser med anknytning till Clearingorganisationer som deltar i RIX-RTGS

Riksbanken öppnar särskilda LOM-konton (VPC LOM, BGC LOM, OMX LOM, CLS LOM och ACH LOM) för varje Avvecklingsprocess där RIX-RTGS-deltagaren väljer att delta.

15.1 Euroclear Sweden

Riksbanken har i ett särskilt avtal med Euroclear Sweden gett Euroclear Sweden i uppdrag att i dess avvecklingssystem för Riksbankens räkning avveckla Betalningar i samband med värdepappersavveckling. För detta ändamål håller Euroclear Sweden för Riksbankens räkning särskilda konton (LAK) som innehas av RIX-RTGS-deltagarna och vars behållning används i

¹⁶ Valideringskontroll görs av att tidpunkten (klockslaget) faller inom Verkställighetsprocessens öppethållande.

värdepappersavvecklingen. Euroclear Sweden har vidare Riksbankens uppdrag att tillhandahålla Intradagskrediter för värdepappersavveckling till RIX-RTGS-deltagare som har rätt till sådan Kredit. I det syftet håller Euroclear Sweden för Riksbankens räkning Centralbankskreditkonto (CBK) till förmån för RIX-RTGS-deltagarna.

Efter ansökan från RIX-RTGS-deltagare som är likvidbank i VPC-systemet kan RIX-RTGS-deltagaren bli deltagare i VPC LOM. Riksbanken öppnar då ett VPC LOM-konto för RIX-RTGS-deltagaren. Efter särskild ansökan kan Riksbanken också medge att ett Likvidavvecklingskonto (LAK) och ett Centralbankskreditkonto (CBK) öppnas och administreras av Euroclear Sweden i VPC-systemet. Likvidavvecklingskontot är ett särskilt Riksbankskonto för värdepappersavveckling och Centralbankskreditkontot är en särskild Intradagskredit för värdepappersavveckling som Riksbanken uppdragit åt Euroclear Sweden att administrera inom VPC-systemet. För att Euroclear Sweden ska kunna administrera RIX-RTGS-deltagarnas överföringar mellan VPC LOM i RIX-RTGS och Likvidavvecklingskonto i VPC-systemet så har Riksbanken låtit Euroclear Sweden delta i VPC LOM och öppna ett VPC LOM-konto som är ett tekniskt konto där in- och utgående överföringar krediteras och debiteras. Dessa registreringar motsvarar dock inte RIX-RTGS-deltagarnas kontobehållningar hos Euroclear Sweden. Saldot visar alltså Riksbankens fordran hos eller skuld till RIX-RTGS-deltagarna i de delar som är föremål för Euroclear Swedens kontoadministration. RIX-RTGS-deltagarnas individuella saldon registreras på deltagarnas LAK och CBK.

Systemet är så konstruerat att behållningar på Euroclear Swedens VPC LOM-konto undantagsvis kan komma att överföras till Euroclear Swedens RTM-konto i systemet. Inte heller i det fallet utgörs det saldo som registrerats på RTM-kontot av Riksbankens fordran hos eller skuld till Euroclear Sweden. Även då gäller i stället att saldot ska betraktas som Riksbankens fordran hos eller skuld till RIX-RTGS-deltagarna.

För överföringar till eller från ett LAK gäller i tillämpbara delar vad som sägs i denna p. 15.1 utöver vad som sägs i övrigt i Villkoren och i Euroclear Swedens regelverks Allmänna Villkor, avsnitt C.

15.1.1 Kreditering av LAK

Kreditering av LAK sker antingen

- i. till följd av att RIX-RTGS-deltagaren erhåller likvid för sålda värdepapper inom ramen för avvecklingen i Euroclear Sweden,
- ii. genom överföring från ett annat LAK när båda LAK innehas av samma RIX-RTGS-deltagare,
- iii. genom en överföring från RIX-RTGS-deltagarens LOM-konto till RIX-RTGS-deltagarens LAK, eller
- iv. efter att RIX-RTGS-deltagaren beviljats CB-kredit.

15.1.2 Disposition av medel på Likvidavvecklingskonto (LAK)

En RIX-RTGS-deltagare kan förfoga över ett tillgodohavande på ett LAK endast genom att

- i. utföra betalning genom deltagande i avvecklingen i Euroclear Sweden enligt Euroclear Swedens regelverk, eller
- ii. initiera en överföring till sitt LOM-konto, sitt CBK eller annat LAK som innehas av RIX-RTGS-deltagaren, enligt de tekniska rutiner och villkor Euroclear Sweden tillämpar enligt sitt regelverk.

15.1.3 Överföringar mellan RIX-RTGS-deltagarens konton i RIX-RTGS och VPC-systemet

En överföring enligt 15.1.2 ii kan inte avse ett tillgodohavande på LAK som klarmarkerats för RIX-RTGS-deltagaren i avveckling i Euroclear Sweden, men som ännu inte blivit föremål för slutlig avveckling enligt Euroclear Swedens regelverk.

En överföring enligt 15.1.2 ii kan aldrig avse ett större belopp än att ett eventuellt negativt saldo på CBK täcks av ett kvarvarande saldo på LAK.

När avveckling ska ske brutto och i realtid av enskilda värdepappersinstruktioner samt vid insamling och fördelning av sanktionsavgifter så avvecklas Betalningen via Avvecklingsprocessen RTM i RIX-RTGS.

15.1.4 Avveckling av Betalningar för Euroclear Swedens RTGS-avveckling samt insamling och fördelning av sanktionsavgifter

Avveckling av Betalningar i RIX-RTGS för Euroclear Swedens RTGS-avveckling samt för insamling och fördelning av sanktionsavgifter sker via Avvecklingsprocessen RTM. För detta ändamål öppnar Riksbanken, efter ansökan från Euroclear Sweden, ett Avvecklingskonto där registrerade tillgodohavanden såvitt avser Euroclear Swedens RTGS-avveckling (Betalningsinstruktioner med clearingkod RTG) samt insamling och fördelning av sanktionsavgifter (betalningsinstruktioner med clearingkod SAM och SPM) är redovisningsmedel enligt lagen (1944:181) om redovisningsmedel till förmån för Euroclear Swedens kunder.

Betalning av likvid för värdepapper sker genom att;

- i. RIX-RTGS-deltagare som köpt värdepapper överför likvid från sitt Avvecklingskonto till Euroclear Swedens Avvecklingskonto för redovisningsmedel
- ii. Euroclear Sweden överför likvid från Euroclear Swedens Avvecklingskonto till den RIX-RTGS-deltagare som sålt värdepapper

Betalning av likvid för insamling och fördelning av sanktionsavgifter sker genom att;

- i. RIX-RTGS-deltagare som ska betala en sanktionsavgift överför likvid från sitt Avvecklingskonto till Euroclear Swedens Avvecklingskonto för redovisningsmedel
- ii. Euroclear Sweden överför likvid från Euroclear Swedens Avvecklingskonto till den RIX-RTGS-deltagare som ska ta emot en sanktionsavgift.

15.2 Bankgirot

Efter ansökan från RIX-RTGS-deltagare som är Kontohavare och deltagare i Bankgiro-clearingen samt Bankgirot kan RIX-RTGS-deltagare bli deltagare i BGC LOM. Riksbanken öppnar ett BGC LOM-konto för dessa RIX-RTGS-deltagare. Bankgirot är Ombud för samtliga RIX-RTGS-deltagare som deltar i Bankgiro-clearingen och är därmed avsändare för samtliga Betalningsinstruktioner som skickas till RIX-RTGS. Varje RIX-RTGS-deltagare som anlitar Bankgirot som Ombud ska lämna fullmakt för Bankgirot att skicka Betalningsinstruktioner för deras räkning. Bankgirot använder bilaterala betalningar vid avveckling i RIX-RTGS. Betalningarna avvecklas via Bankgirots LOM konto. För Bankgirot sker deltagandet i BGC LOM inte i egenskap av Ombud utan i egenskap av Kontohavare.

15.3 NASDAQ Clearing

Efter ansökan från RIX-RTGS-deltagare som är Kontohavare och clearingmedlem i Nasdaq-clearingen samt NASDAQ Clearing kan dessa bli deltagare i OMX LOM. Riksbanken öppnar ett OMX LOM-konto för dessa RIX-RTGS-deltagare.

15.4 CLS

Efter ansökan kan RIX-RTGS-deltagare som är Kontohavare och medlem, liquidity provider, nostro agent till medlem samt nostro agent till liquidity provider i CLS samt CLS bli deltagare i CLS LOM. Riksbanken öppnar ett CLS LOM-konto för dessa RIX-RTGS-deltagare som används för samtliga Betalningar till/från CLS.

15.5 Andra Clearingorganisationer

Efter ansökan kan RIX-RTGS-deltagare som är Kontohavare och clearingmedlem i antingen LCH eller VP Securities bli deltagare i ACH LOM. Riksbanken öppnar ett ACH LOM-konto för dessa RIX-RTGS-deltagare.

16 Avisering

Med aviseringar avses meddelanden som skapas automatiskt av RIX-RTGS och som RIX-RTGS-deltagaren får avseende Betalningar och andra händelser som görs i RIX-RTGS. Åtskillnad görs mellan Betalningsrelaterade aviseringar och administrativa aviseringar. Administrativa aviseringar avser bl.a. uppdatering av system- och deltagarinformation.

16.1 Avisering via Swift

Via Swift kan RIX-RTGS-deltagaren få avisering om avvecklad Betalning till både avsändare och mottagare enligt de regler som gäller för Swifts tjänst och i den utsträckning RIX-RTGS-deltagaren begärt detta av Swift. För att avisering ska ske via Swift till avsändaren krävs att Betalningsinstruktionen skickats till RIX-RTGS via Swift.

16.2 Aviseringar som inte täcks av Swift

RIX-RTGS kan skapa aviseringar för situationer som inte täcks av Swift-tjänsten. Dessa aviseringar kan delas in i olika aviseringsgrupper;

- i. Avisering av avvisade Betalningsinstruktioner som ger detaljerad information om varför en instruktion avvisats
- ii. Avisering om debitering respektive kreditering på konto till följd av Betalningsinstruktion som skickats av Ombud
- iii. Avisering avseende kontorörelser till följd av Likviditetsöverföring
- iv. Avisering avseende kontorörelser till följd av systemgenererade Likviditetsöverföringar
- v. Avisering att Kontohavaren ska aktivera Betalningsinstruktion som skickats av Ombud
- vi. Aviseringar om Betalningsinstruktion som ligger i Villkorskö
- vii. Avisering om avvecklad respektive avvisad Multilateral Betalning
- viii. Avisering om lånetransaktioner

Närmare information om olika aviseringsgrupper framgår av bilaga A6.

16.3 Obligatoriska och frivilliga aviseringar

Genom särskild beställning väljer RIX-RTGS-deltagaren vilken betalningsrelaterad avisering som RIX-RTGS ska sända till deltagaren. Vissa betalningsrelaterade aviseringar sänds automatiskt till RIX-RTGS-deltagaren oavsett om denne har begärt det eller inte. Angående vilka aviseringar som sänds automatiskt och vilka som måste beställas särskilt, se bilaga A6.

Beställning av aviseringar görs genom att fylla i en särskild blankett (R_B7 för Kontohavare och R_B15 för Ombud) och skicka den till Riksbanken. I viss utsträckning kan beställningen begränsas till att avse viss Avvecklingsprocess (LOM) eller visst ombudsavtal. RIX-RTGS-deltagaren aviseras i RIX-RTGS Online om att Riksbanken registrerat nya eller ändrade aviseringsregler.

16.4 Kommunikationsvägar för aviseringar

RIX-RTGS-deltagaren väljer att få aviseringarna via Swiftdirekt i RIX-RTGS Online eller via EMS, valet görs per aviseringsgrupp. För att få avisering via Swift krävs att RIX-RTGS-deltagaren använder Swift.

För RIX-RTGS-deltagare som inte använder Swift skapas i RIX-RTGS aviseringar som motsvarar de som tillhandahålls av Swift-tjänst för avvecklade och avvisade Betalningar varvid avisering sker via RIX-RTGS Online. Detsamma gäller avisering till avsändaren av en Betalningsinstruktion som ursprungligen skapats i RIX-RTGS Online.

16.5 Kontoaviseringar

RIX-RTGS-deltagare kan beställa olika typer av kontoavisering. Kontoutdrag kan beställas för Avvecklingskonto, Lånekonto och LOM-konton samt kontoställningsrapport och transaktionsrapport. Kontoutdrag i form av Camt.053 som skickas via Swift och sådant som skickas till RIX-RTGS Online beställs av RIX-RTGS-deltagaren via RIX-RTGS Online.

17 Inkorg, övervakning av position samt rapporter

17.1 Inkorg

Samtliga instruktioner till RIX-RTGS skickas av RIX-RTGS-deltagaren via Swift eller RIX-RTGS Online. När instruktionen processats skapas en avisering som lagras i en särskild inkorg. Inkorgarna är en funktion där olika typer av meddelanden från RIX-RTGS lagras och är tillgängliga för RIX-RTGS-deltagaren via RIX-RTGS Online.

17.1.1 Inkorg för aviseringar (Notifications inbox)

I inkorgen för aviseringar finns de aviseringar som RIX-RTGS-deltagaren beställt, broadcast som Riksbanken registrerat och andra aviseringar bl. a om ändringar av basdata och Valutadagens tidsschema.

17.1.2 Inkorg för rapporter (Report inbox)

I inkorgen för rapporter finns de rapporter som skapats av RIX-RTGS och skickats till RIX-RTGS-deltagaren. Vissa standardrapporter kan beställas av RIX-RTGS-deltagaren via RIX-RTGS Online och andra rapporter skapas med automatik av RIX-RTGS.

17.1.3 Inkorg för verifieringar (Authorisation inbox)

I inkorgen för verifieringar finns samtliga instruktioner hos RIX-RTGS-deltagaren där det krävs verifiering. De användare hos RIX-RTGS-deltagare som har rätt att verifiera instruktioner har tillgång till inkorg för verifieringar. När användaren öppnar inkorgen för verifieringar så visas samtliga instruktioner som väntar på att verifieras. Instruktioner som användaren själv registrerat visas inte. Användaren kan endast verifiera de instruktioner den har givits rättigheter till att verifiera. När instruktion blivit verifierad processas den av RIX-RTGS med automatik.

17.1.4 Inkorg för rättningar (Edit inbox)

I inkorgen för rättningar finns samtliga instruktioner som har återkallats istället för att verifieras. Återkallelse kan ske av användare då instruktionen behöver korrigeras.

Efter korrigering skickas instruktionen på nytt till RIX-RTGS för att verifieras.

17.2 Kontinuerlig övervakning av position

I RIX-RTGS finns funktion för kontinuerlig övervakning av position på Kontohavares konton. Information ges om Kontohavares position på samtliga konton, både RTM och LOM-konton. Länkar finns till olika rapporter där mer detaljerad information finns tillgänglig.

Informationen som ges uppdateras enligt det tidsintervall som har registrerats som systemparameter. RIX-RTGS-deltagare kan själv ändra det tidsintervall som Riksbanken registrerat som systemparameter, dock inte till ett kortare tidsintervall.

Det finns två olika alternativ för kontinuerlig övervakning av position i RIX-RTGS, klassisk och konsoliderad.

- i. Klassisk ger information om position på RTM (dvs. saldon på Avvecklingskonto och Lånekonto), kreditlimit, aktuellt saldo LOM-konton samt information om inkommande och avgående Betalningar i Likviditetskö. Via länkar kan RIX-RTGS-deltagare få information om Betalningar i Villkorskö för innevarande och framtida

Valutadagar i RIX-RTGS, samt om säkerheter ställda för Kredit i RIX-RTGS eller av andra skäl administrerade av Riksbanken.

- ii. Konsoliderad ger förutom den information som klassisk tillhandahåller, via länkar information om summerade kontorörelser, antal avvecklade och köade Betalningar samt lista över vilka värdepapper som Riksbanken accepterar som säkerhet för Kredit i RIX-RTGS.

17.3 Frågor och standardrapporter

Via RIX-RTGS Online tillhandahålls funktioner för RIX-RTGS-deltagare att begära och motta information från RIX-RTGS. En RIX-RTGS-deltagare begär information via enskilda frågor och genom att beställa olika typer av standardrapporter.

17.3.1 Frågor

Vid begäran om information via enskilda frågor skapar RIX-RTGS med automatik en rapport för den användare hos RIX-RTGS-deltagaren som skickat begäran till RIX-RTGS. Information om historiska data för RIX-RTGS-deltagare är tillgängligt via RIX-RTGS Online minst 24 månader. Därefter kan Riksbanken besluta att tillhandahålla information om historisk data på annat sätt. Frågor via RIX-RTGS Online kan delas in i olika grupper.

- i. *Konto*.
- ii. *Position på LOM-konto*, information om RIX-RTGS-deltagares konsoliderade position på LOM-konton, se avsnitt 17.2 ii.
- iii. *Betalningsinstruktioner*, information om Betalningar och Likviditetsöverföring samt ordningsföljd för Betalningsinstruktioner som befinner sig i Likviditetskö
- iv. *Kalender och tidsschema för RIX-RTGS*, information om de bankdagar RIX-RTGS är öppet och gällande tidsschema för öppethållandet av RIX-RTGS
- v. *Krediter*, information om RIX-RTGS-deltagares utbetalade krediter och ianspråktaget och kvarvarande kreditutrymme.
- vi. *RIX-RTGS-deltagares roller och systemparametrar för LOM-konton*, information om vilken/vilka roller RIX-RTGS-deltagare har i RIX-RTGS se även avsnitt 5 och vilka systemparametrar som styr Avvecklingsprocesserna VPC LOM, RIX-RTGS LOM, CLS LOM, BGC LOM, OMX LOM och ACH LOM.
- vii. *Avgifter*, information om de avgifter som Riksbanken tillämpar för RIX-RTGS-deltagare i RIX-RTGS.
- viii. *Statistik*, information om belopp och antal av olika typer av Betalningar som avvecklats på Avvecklingskonton och LOM-konton samt rörelser på Lånekonto
- ix. *Meddelanden och rapporter*, information om inkommande meddelanden och felmeddelanden från RIX-RTGS till RIX-RTGS-deltagare samt sammanställning över tillgängliga rapporter i RIX-RTGS.
- x. *Clearingkoder*, information om giltiga clearingkoder i RIX-RTGS.
- xi. *Stående överföringar och bilaterala limiter*, information om RIX-RTGS-deltagares stående överföringar mellan egna konton samt stående bilaterala limiter och bilaterala positioner.

17.3.2 Standardrapporter

Standardrapporter som beställts av RIX-RTGS-deltagare skapas av RIX-RTGS vid vissa återkommande tidsintervall. Möjliga tidsintervall för standardrapporter är dagligen eller månadsvis. För information om vilka standardrapporter som kan beställas via RIX-RTGS Online, se bilaga A9.

18 EMS

18.1 EMS (Enterprise Messaging System)

EMS är ett slutet meddelandehanteringssystem där det finns möjlighet för Riksbanken och RIX-RTGS-deltagarna att få automatiska aviseringar från RIX-RTGS avseende händelser i RIX-RTGS-systemet. RIX-RTGS EMS kan även användas för manuellt skapade meddelanden mellan deltagare i RIX-RTGS. För detta syfte finns fördefinierade mallar s.k. templates för de meddelanden som kan skickas. Mallarnas användningsområde, innehåll eller utformning skall alltid godkännas av Riksbanken. EMS används endast för RIX-RTGS-relaterad information.

Behörigheten i EMS baseras på användarens behörighet i RIX-RTGS Access.

19 Avgifter

Riksbanken debiterar samtliga RIX-RTGS-deltagare avgifter för dess deltagande i RIX-RTGS. Avgifterna består av två delar, en fast avgift och en rörlig avgift. Beräkning av rörliga avgifter sker dagligen när RIX-RTGS stänger för innevarande Valutadag. Den rörliga avgiften dras på den första Valutadagen i efterskott och den fasta avgiften dras på den andra Valutadagen för innevarande månad.

Debitering av de av Riksbanken beslutade avgifterna för deltagande i RIX-RTGS sker månadsvis och med automatik i RIX-RTGS. Den fasta avgiften för varje deltagare beräknas på den första Valutadagen och dras sedan på den andra Valutadagen. Den totala transaktionsavgiften beräknas på sista Valutadagen och dras på den första Valutadagen under nästkommande månad. Då skapar RIX-RTGS med automatik två systemgenererade Betalningsinstruktioner, med summan av de rörliga respektive fasta avgifterna som betalningsbelopp och Riksbanken som mottagare. Betalningen avvecklas sedan i Avvecklingsprocessen RTM under förutsättning att RIX-RTGS-deltagaren har tillgänglig likviditet vid täckningskontroll.

Om täckning saknas avvisas Betalningsinstruktionen. Vid avvisad Betalningsinstruktion ska RIX-RTGS-deltagare innan stängning av Valutadag tillse att tillräcklig likviditet tillförs RIX-RTGS-deltagarens Avvecklingskonto och Riksbanken registrerar därefter en ny Betalningsinstruktion med Clearingkod AVG samt Riksbanken som mottagare.

För operatör av Clearingorganisation eller avvecklingssystem sker inte automatisk debitering av avgifter via RIX-RTGS utan dessa RIX-RTGS-deltagare faktureras.

RIX-RTGS-deltagaren kan ställa frågor om den hittills under månaden upplupna avgiften.

Vilka avgifter som Riksbanken tillämpar för deltagande i RIX-RTGS framgår av publicerad prislista på Riksbankens webbplats (<http://www.riksbank.se/>).

20 Incidenthantering och reservrutiner

Avbrott i flödet av Betalningsinstruktioner bedöms som särskilt kritiskt varför framtagna reservrutiner koncentreras på att upprätthålla denna process. En RIX-RTGS-deltagare ska så snart det är praktiskt möjligt underrätta Riksbanken om den får kännedom om förhållanden som kan störa flödet av Betalningar i RIX-RTGS. Riksbanken ska så snart det är praktiskt möjligt underrätta RIX-RTGS-deltagarna om den får kännedom om sådana störningar.

Incidenter som negativt påverkar möjligheten och kapaciteten att avveckla Betalningsinstruktioner mellan RIX-RTGS-deltagare och RIX-RTGS, i RIX-RTGS och/eller åtkomsten till RIX-RTGS Online för RIX-RTGS-deltagarna kan delas in i olika scenarier;

- i. scenario 1 avser incident i enskild RIX-RTGS-deltagares systemmiljö
- ii. scenario 2 avser incident i Riksbankens systemmiljö
- iii. scenario 3 avser incident hos en eller flera av de leverantörer som används för kommunikationen mellan RIX-RTGS-deltagarna och RIX-RTGS.

RIX-RTGS-deltagaren ska vid varje tidpunkt ha erforderliga kontinuitetslösningar, vilka ska innebära att sannolikheten för negativa följdverkningar med anledning av scenario 1 och 3 begränsas.

RIX-RTGS-deltagaren ska vidare vid varje tidpunkt ha väl fungerande, dokumenterade och beprövade rutiner för incidenthantering och reservrutiner. RIX-RTGS-deltagarna ska genomföra sådana åtgärder som kan vidtas i förväg för att kunna använda alternativa kommunikationskanaler i syfte att minska de negativa konsekvenserna av incidenter.

RIX-RTGS-deltagaren ska delta i de övningar som arrangeras av Riksbanken och som avser (i) användningen av olika kommunikationsvägar för att sända Betalningsinstruktioner till RIX-RTGS, (ii) hantering av Betalningsinstruktioner som avvecklas utan att RIX-RTGS kommunicerar med Swift, (iii) deltagande i, respektive drift av RIX-RTGS från alternativt driftställe, samt (iv) manuella rutiner för avveckling av Betalningar.

Om Riksbanken måste prioritera Betalningar utgår denna prioritering från den betydelse för stabiliteten i det finansiella systemet och penningpolitisk betydelse som enskilda Betalningar bedöms ha. Betalningar till och från såväl CLS som andra clearing- och avvecklingssystem anses ha särskild betydelse för penningpolitiken och stabiliteten i det finansiella systemet varför dessa normalt ska prioriteras. Riksbanken förbehåller sig dock rätten att om särskilda skäl föreligger tillämpa annan prioritet än den RIX-RTGS-deltagarna anger eller föreslår.

20.1 Reservrutiner

20.1.1 Stopp av inkommande och utgående Betalningsinstruktioner till/från RIX-RTGS-deltagare

När en händelse inträffar som leder till att deltagaren inte längre kan skicka Betalningsinstruktioner till RIX-RTGS kan en RIX-RTGS-deltagare skicka en skriftlig begäran via e-post alternativt EMS om att Riksbanken stoppar inkommande Betalningar till berörd RIX-RTGS-deltagare, s.k. Mottagningsstopp. Mottagningsstopp innebär att systemet tills vidare inte kommer att avveckla Betalningar till RIX-RTGS-deltagaren efter det att Mottagningsstoppet infördes. Beslut om att försätta en RIX-RTGS-deltagare i Mottagningsstopp tas av Riksbanken. Beslutet föregås normalt av samråd med RIX-RTGS-deltagaren. Mottagningsstopp hävs på begäran av RIX-RTGS-deltagaren. Riksbanken har dessutom rätt att häva Mottagningsstopp utan begäran från RIX-RTGS-deltagaren om Riksbanken bedömer att skäl för fortsatt aktivering av Mottagningsstopp inte längre föreligger. Efter att Mottagningsstoppet hävts återförs berörda Betalningsinstruktioner till

den Avvecklingsprocess som avsändaren angivit, med den prioritet och enligt de villkor som angetts i Betalningsinstruktionen.

Det finns också en funktion i RIX-RTGS för att stoppa processen av utgående Betalningsinstruktioner från en RIX-RTGS-deltagare till övriga RIX-RTGS-deltagare. För att ge RIX-RTGS-deltagare möjlighet att återkalla Betalningsinstruktioner som kan ha avvecklats enligt reservrutiner kan Riksbanken stoppa avgående Betalningar från berörd(a) RIX-RTGS-deltagare via funktionen Betalningsstopp. Aktivering av Betalningsstopp utförs normalt på initiativ av RIX-RTGS-deltagaren(na). Betalningsstopp hävs på begäran av RIX-RTGS-deltagaren(na). Riksbanken har dessutom rätt att häva Betalningsstopp utan begäran från RIX-RTGS-deltagaren om Riksbanken bedömer att skäl för fortsatt aktivering av Betalningsstopp inte längre föreligger.

20.1.2 Alternativa kommunikationskanaler

I det fall en incident inträffar i RIX-RTGS-deltagares systemmiljö (scenario 1) eller hos någon av de leverantörer som används för kommunikation mellan RIX-RTGS-deltagarna och RIX-RTGS (scenario 3) finns det alternativa kommunikationskanaler som RIX-RTGS-deltagare kan nyttja för att skicka Betalningsinstruktioner till RIX-RTGS. Varje RIX-RTGS-deltagare beslutar själv vid varje tillfälle om vilken kommunikationskanal, Swift eller RIX-RTGS Online, som ska användas för att skicka Betalningsinstruktioner till RIX-RTGS. I det fall upphandlad kommunikationskanal blir otillgänglig kan även Internet användas som kontinuitetslösning för RIX-RTGS Online.

RIX-RTGS-deltagaren är skyldig att vidta preventiva åtgärder i syfte att möjliggöra sändning av Betalningsinstruktioner via dessa kommunikationskanaler. Om RIX-RTGS-deltagaren avser att använda ett Ombud för att skicka Betalningsinstruktioner via en alternativ kommunikationskanal, ska RIX-RTGS-deltagaren på förhand ha kommit överens med sitt Ombud om rutiner för detta. Övergång till alternativ kommunikationskanal ska kunna ske omgående.

20.1.3 Riksbankens reservarbetsplatser

Riksbanken tillhandahåller två arbetsplatser som är uppkopplade mot RIX-RTGS för det fall RIX-RTGS-deltagare inte kan upprätthålla kommunikation med RIX-RTGS. RIX-RTGS-deltagaren får då, i mån av plats, tillgång till RIX-RTGS Online utan att vara beroende av eget IT-stöd och externt kommunikationsnät. RIX-RTGS-deltagare som önskar nyttja Riksbankens reservarbetsplats ska alltid kontakta RIX-RTGS Helpdesk och muntligen begära att få nyttja reservarbetsplats. Användaren ska medta sitt SecurID.

20.1.4 Förlängt öppethållande

Riksbanken kan i vissa fall besluta om förlängt öppethållande. Förutsättningarna för detta redovisas i avsnitt 9.14.

20.1.5 Reservrutiner för CLS

I det fall incident inträffar i CLS systemmiljö, Riksbankens systemmiljö eller i Swifts kommunikationsnät kan Riksbanken aktivera reservrutiner för Betalningar till/från CLS. För mer information om dessa reservrutiner hänvisas till bilaga A7.

20.1.6 Reservrutiner för Swift

Avveckling av Betalningar kan ske utan att Riksbanken och RIX-RTGS-deltagarna har tillgång till kommunikation via Swift. För mer information om dessa reservrutiner hänvisas till bilaga A7.

20.1.7 Manuella rutiner för avveckling av Betalningar

I det fall incident inträffat i Riksbankens systemmiljö och/eller att samtliga kommunikationskanaler för kommunikation mellan RIX-RTGS-deltagarna och RIX-RTGS upphört att fungera kan Riksbanken besluta om att tillämpa manuella rutiner för avveckling av Betalningar. Beslut om övergång från att avveckla Betalningar via RIX-RTGS till manuell avveckling av Betalningar fattas av Riksbanken.

Manuella rutiner för avveckling av Betalningar förutsätter att samtliga RIX-RTGS-deltagare kan minimera antalet uppdrag som ska hanteras. Det innebär att varje enskild RIX-RTGS-deltagare ska aggregera vissa typer av betalningsuppdrag som deltagaren uppdrar åt Riksbanken att avveckla via denna rutin enligt fastställda rutiner i bilaga A7.

Vid övergång till manuella rutiner för avveckling av Betalningar kommer saldona på alla LOM-konton att överföras till Avvecklingskontot. Dessutom kommer Lånekontot att debiteras upp till det totala kreditutrymmet. Det ökade saldot på Lånekontot krediteras RIX-RTGS-deltagarens Avvecklingskonto. Alla Betalningsinstruktioner avvecklas på Avvecklingskontot vid tillämpning av manuella rutiner. RIX-RTGS-deltagarna ska lämna sitt medgivande till att Riksbanken får avveckla Betalningsinstruktioner som skickats av ett Ombud utan att den betalande RIX-RTGS-deltagaren godkänt meddelandet eller öronmärkt likviditet för det.

För mer information om manuella rutiner för avveckling av Betalningar hänvisas till bilaga A7.

21 Supportfunktion

21.1 Riksbankens roll

Riksbanken tillhandahåller en supportfunktion, RIX Helpdesk, för Avvecklingssystemet RIX, som både hanterar supportärenden för RIX-RTGS såväl som RIX-INST. Supportfunktionen är tillgänglig för RIX-deltagarna under respektive Avvecklingstjänsts öppettid. För Avvecklingstjänsten RIX-RTGS är supportfunktionen därför tillgänglig från kl. 06.30 till kl. 18.10 samtliga Bankdagar. Vid förlängt öppethållande är RIX Helpdesk tillgänglig för RIX-RTGS-deltagarna minst 15 minuter efter stängning. RIX Helpdesk uppgift är att bistå deltagarna med hjälp och att informera om störningar och tillämpliga reservrutiner med anledning av de beslut som Riksbanken fattat. RIX Helpdesk nås på 08-787 05 99 alternativt på rix@riksbank.se.

21.2 Information till deltagarna

Riksbanken har behov av att förmedla information till deltagarna. Informationen kan dels vara brådskande, exempelvis information om störningar hos en deltagare eller Riksbanken, och dels av annan karaktär, exempelvis information om systemförändringar, ändrade Villkor eller kommande övningar.

Brådskande information skickas via e-post. RIX-RTGS-deltagare är skyldig att uppge en e-postadress som löpande avläses under öppettiden. Riksbanken har även krav på att deltagaren ska uppge ett telefonnummer som under öppettiden är bemannat. Riksbanken kan vid störningar även sammankalla till konferens med samtliga deltagare. Konferensen kan ske över Microsoft Teams eller telefon. Information om konferens skickas ut via e-post. Deltagaren ringer själv in på konferensen genom att klicka på Teams-mötes länken i mejlet eller genom att ringa det telefonnummer som anges i kallelsen till telefonkonferensen.

Riksbanken kan vid ärenden som inte är brådskande skicka information till den person som RIX-RTGS-deltagare uppgivit som RIX-RTGS-ansvarig. Informationen kan antingen skickas via e-post eller via post. RIX-RTGS-deltagare är skyldig att uppge vem som är RIX-RTGS-ansvarig och kontaktuppgifter.

RIX-RTGS-deltagare ska tillse att kontaktuppgifterna enligt blankett R_B1 är uppdaterade och korrekta.

Bilagor

Bilaga 1 – Begrepp och definitioner

Begrepp	Definition
Anmält Avvecklingssystem	ett avvecklingssystem som i enlighet med lag (1999:1309) om avveckling av förpliktelser på finansmarknaden ("avvecklingslagen") och Europaparlamentets och Rådets direktiv 98/26 EG av den 19 maj 1998 om slutlig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper ("Settlement Finality Directive") anmälts till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.
Anvisningar RIX-INST	Riksbankens anvisningar för deltagandet i Avvecklingstjänsten RIX-INST.
Anvisningar Säkerheter	Riksbankens anvisningar för säkerheter, bilaga H4 till Villkoren.
Avvecklingskonto	RIX-RTGS-deltagares konto i Riksbanken på vilket tillgodohavande bokförs och som är anslutet till RTM
Avvecklingsprocess	Process som hanterar Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringar som ska avvecklas i RIX-RTGS.
Avvecklingstjänst	tjänst som möjliggör slutlig avveckling av Betalningar mellan Deltagare i Avvecklingstjänsten och Likviditetsöverföringar till och/eller från Deltagare i Avvecklingstjänsten.
Bankdag	alla dagar utom lördagar, söndagar, trettondag jul, långfredagen, annandag påsk, första maj, Kristi himmelsfärdsdag, nationaldagen, midsommarafton, jul-afton, juldagen, annandag jul, nyårsafton och nyårsdagen (allt enligt den svenska kalendern)
Bankgirot	Bankgirocentralen BGC AB (organisationsnr. 556047-3521)
Betalning	en Betalningsinstruktion.
Betalningsinstruktion	meddelande som avsänds till Riksbanken och som avser betalningsprocessen, t.ex. en begäran om betalning, ett meddelande med prioritetsangivelse, en återkallelse av sådana meddelanden.
Betalningsstopp	Status för RIX-deltagare som innebär att Betalningar eller Likviditetsöverföringar från RIX-RTGS-deltagaren inte kan avvecklas.

CBK	Se Centralbankskreditkonto (CBK)
CB-kredit	Se Centralbankskredit (CB-kredit)
Centralbankskredit (CB-kredit)	av Riksbanken till RIX-RTGS-deltagare i särskild ordning beviljad Intradagskredit i syfte att underlätta värdepappersavvecklingen i Euroclear Sweden
Centralbankskreditkonto (CBK)	kreditkonto i Riksbanken som administreras av Euroclear Sweden och som används för bokföring av Centralbankskredit
Clearingkod	kod som används i Betalningar
Clearingorganisation	juridisk person som har tillstånd att bedriva clearingverksamhet i enlighet med lag (2007:528) om värdepappersmarknaden eller en utländsk juridisk person som får bedriva liknande verksamhet i det land där den har sitt säte.
CLS	CLS Bank International
EMS	Electronic Message System - ett slutet meddelande-hanteringssystem inom ramen för RIX-RTGS.
Extra Identitet	extra identitet för RIX-RTGS-deltagare som redan har ett Avvecklingskonto i RIX-RTGS och som godkänts av Riksbanken enligt Villkorens Huvuddokument avsnitt C.1.6.
Euroclear Sweden	Euroclear Sweden AB (tidigare VPC AB) (organisationsnummer 556112-8074)
Guide RIX RTGS Online	handbok för registrering i RIX-RTGS Online, se "Lathund för registrering i RIX-RTGS Online"
Huvudbok	Riksbankens ekonomi- och redovisningssystem
Huvuddokumentet	den del av Villkoren som inte utgörs av bilagor och underbilagor
Inlåning	tillgodohavande på konto i RIX-INST inklusive på Stående Inlåningsfacilitet.
Intradagskredit	kredit på konto i RIX-RTGS under den tid som RIX-INST är öppet för Likviditetsöverföringar
Institut	juridisk person som bedriver finansiell verksamhet
ISO 20022	Internationell meddelandestandard, används för kommunikation med RIX-RTGS
Kontohavare	RIX-deltagare som har konto i RIX [-RTGS]

Kontovillkor	vid var tid gällande villkor för konto i RIX som publiceras på Riksbankens hemsida. Dessa kontovillkor kan från tid till annan ändras av Riksbanken.
Kredit	Intradagskredit, kredit enligt Stående Faciliteter eller annan kredit som lämnas av Riksbanken.
LAK	konto i Riksbanken som administreras av Euroclear Sweden och som används i Euroclear Swedens värdepappersavveckling
Likvidavvecklingskonto (LAK)	konto i Riksbanken som administreras av Euroclear Sweden och som används i Euroclear Swedens värdepappersavveckling
Likvidbank	Institut som enligt Euroclear Swedens regelverk benämns likvidbank och som erlägger och tar emot betalning för clearingmedlems räkning
Likviditetskö	kö av Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringar som inte kan avvecklas i RIX-RTGS på grund av bristande likviditet
Likviditetsöverföring	En överföring mellan konton i RIX, antingen mellan Avvecklingskonton i RIX-RTGS och RIX-INST eller mellan en RIX-RTGS-deltares konton i RIX-RTGS.
LOM	Avvecklingsprocess i RIX som syftar till att effektivisera likviditetsanvändningen.
LOM-konto	underkonto till Avvecklingskonto i RIX-RTGS som är anslutet till en specifik LOM.
Lånekonto	RIX-RTGS-deltares konto i Riksbanken på vilket kredit bokförs
Mottagningsstopp	status för RIX-deltagare som innebär att Betalningar eller Likviditetsöverföringar till RIX-deltagaren inte kan avvecklas
Multilateral Betalning	samtidig avveckling av flera Betalningsinstruktioner
NASDAQ Clearing	NASDAQ Clearing AB (organisationsnummer 556383-9058)
Ombud	sådan RIX-RTGS-deltagare som avses i Villkorens Huvuddokument avsnitt C.1.3 och som har rätt att sända Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringar och ta emot information för annan RIX-deltares räkning. Se även RIX-RTGS-ombud.
Omedelbar Betalning	en Betalning som avvecklas omedelbart mellan, oftast, två olika finansiella institut.

QCMS	Riksbankens informationssystem om säkerheter
Penningpolitisk Motpart	typ av motpart till Riksbanken i enlighet med Villkoren.
RIX	Riksbankens Anmälda Avvecklingssystem som tillhandahåller Avvecklingstjänsterna RIX-RTGS och RIX-INST där avveckling sker över konton i Riksbanken.
RIX Access	den särskilda applikationen där behörighetssystemet i RIX-RTGS administreras, Perago: web client (access)
RIX-deltagare	Institut med vilket Riksbanken har ett gällande Anslutningsavtal avseende RIX samt Riksbanken i sin roll som avsändande och mottagande Kontohavare
RIX-INST	Riksbankens Avvecklingstjänst för Omedelbara Betalningar
RIX-INST-deltagare	RIX-deltagare som är certifierad för Avvecklingstjänsten RIX-INST
RIX-RTGS	Riksbankens Avvecklingstjänst för stora Betalningar.
RIX-RTGS-deltagare	RIX-deltagare som är certifierad för Avvecklingstjänsten RIX-RTGS.
RIX-RTGS-ombud	en RIX-RTGS-deltagare som upplåtit sitt Avvecklingskonto i RIX-RTGS för debitering av räntor och avgifter som avser en RIX-INST-deltagare som inte är RIX-RTGS-deltagare.
RIX-RTGS Online	ett system/gränssnitt där RIX-RTGS-deltagare kan kommunicera med RIX-RTGS i realtid
RTM	Avvecklingsprocess i RIX-RTGS som syftar till omedelbar avveckling av enskilda Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringar
Stående Faciliteter	den utlånings- och inlåningsfacilitet som Riksbanken tillhandahåller i penningpolitiskt syfte och som behöriga institut på eget initiativ får utnyttja enligt förutsättningar och villkor som anges i Villkoren.
Stående Likviditetsöverföring	En Likviditetsöverföring som är registrerad innan överföringstillfället och som ska upprepas vid återkommande tillfällen.
Swift	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication s.c.
Validering	kontroll att en Betalningsinstruktion eller Likviditetsöverföring överensstämmer med de formatkrav och specifikationer som gäller i RIX

Valutadag	den dag som räntemässigt en transaktion betraktas som avvecklad i RIX; valutadagen överensstämmer inte nödvändigtvis med kalenderdagen vid avvecklingstillfället; endast Bankdagar kan vara Valutadagar
Villkoren	Villkor för RIX och penningpolitiska instrument, d.v.s. Huvuddokumentet och samtliga bilagor enligt bilaga H0 till Villkor för RIX och penningpolitiska instrument.
Villkorskö	kö av Betalningsinstruktioner och Likviditetsöverföringar som går vidare till avveckling först då angivna villkor är uppfyllda

Bilaga 2 – Förteckning över blanketter

- C_B1 – Betalningsinstruktion avseende enstaka Betalning
- C_B2 – Betalningsinstruktion avseende aggregerade Betalningar
- C_B3 – Betalningsinstruktion avseende aggregerade Betalningar från clearinghus
- C_B5 – Incidentrapport
- R_B1 – Anmälan av kunduppgifter
- R_B2 – Fullmakt
- R_B4 – Anmälan av Extra Identitet
- R_B5 – Överföring av saldo
- R_B6 – Fullmakt för Ombud
- R_B7 – Beställning av avisering – Kontohavare
- R_B9 – Beställning av användare RIX Online
- R_B10 – Behörighetskrav för RIX Online
- R_B11 – Beställning för brandväggsöppning för RIX Online
- R_B15 – Beställning av avisering – Ombud
- S_B1 – Ansökan om godkännande av värdepapper som säkerhet för kredit
- S_B2 – Bekräftelse av repa
- S_B3 – Fullmakt

Bilaga 3 – Förteckning över separata bilagor

Bilaga A1 – Message specifications

Bilaga A2 – Incoming messages

Bilaga A3 – Clearingkoder

Bilaga A4 – LOM-parametrar

Bilaga A5 – Ombudsavtalsparametrar

Bilaga A6 – Aviseringsgrupper

Bilaga A7 – Särskilda anvisningar för hantering av störningar

Bilaga A9 – Frågor och rapporter

Bilaga A9:1 – Rapporter om säkerheter

Bilaga A10 – Tekniska specifikationer

Bilaga A11 – Blankettanvisningar